Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡ

Mr. Con. Skedros
999 South 15th East
Salt Lake 5, Utah.

THE ORTHODOX OBSERVER

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελὶς
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΝ»	51
ΝΗΣΤΕΙΑ ..... Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Μιχαὴλ	52
Η ΜΕΣΙΤΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιὴλ	53
Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ ..... Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Βρυώνη	55
ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΩΣΙΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ ..	56
25 ΜΑΡΤΙΟΥ ..... Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Μιχαὴλ	57
A SELECTION OF HYMNS FROM THE SERVICES OF THE TRIODION (From the "Orthodox Prayer Book." Compiled and arranged by the Rev. Seraphim Nassar.)	59
THE QUESTION BOX ..... By Rev. Leonidas C. Contos	60
ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (Ὁ Κύπρου Μακάριος) ..	61
THE RELIGIOUS NEWS OBSERVER By Rev. D. J. Constantelos	62
SERVICE AND THEN ..... By William B. Stroyen	63
NAOMI AND RUTH — THE ANSWER TO MOTHER-IN-LAW AND DAUGHTER-IN-LAW PROBLEM By Presvytera Efrosine Vasiliou	64
ΕΙΔΗΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ» (Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ — Γραφεῖον Παιδείας — Ἀκαδημία Ἁγίου Βασιλείου — Κατηχητικὸν Γραφεῖον — Ἔφηβος Νεολαία)	66
BOOKS AND YOU ..... Rev. T. Andrews, Editor	69

THE ANNUNCIATION
(March 25)

From heaven the archangel Gabriel was sent to announce the Conception to the Virgin. He went to Nazareth thinking within himself and wondering greatly, how it is that He who is in the highest and incomprehensible shall be born of a Virgin. He whose throne is heaven, and earth His footstool, how shall he be contained in a woman's womb? How was He pleased to be incarnate of her by a word only, He whom the six-winged ones and those of many eyes cannot gaze upon? Yea, He who cometh is the Word of God. Why then do I hesitate, and not address the Maiden, saying, Hail, O full of grace, the grace of the Lord is with thee? Hail, O spotless Virgin! Hail, O groomless bride! Hail, O Mother of life: blessed is the fruit of thy womb!

JOHN OF DAMASCUS
"Orthodox Prayer Book"

ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΕΤΟΣ ΚΒ'. ΜΑΡΤΙΟΣ—MARCH, 1956 ΑΡΙΘΜΟΣ 432

ΚΑΜΕΤΕ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΣΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΤΗΝ

ΕΛΛΑΔΑ

ΜΕ ΤΟ T. S. S.

ΟΛΥΜΠΙΑ

Περιοδεία 'Ελλάδος 12 ημερῶν

34 ήμέραι

'Ιανουαρίου 5 ἕως Φεβρουαρίου 8

23,000 τόννοι πλωτῆς
ὡραιότητος καὶ εὐκολιῶν

Ταχύτητος 21 κόμβων
'Εναυπηγήθη τῷ 1953

Τὸ ἀπαράμιλλον καὶ ταχύτατον πλοῖον εἰς τὴν γραμμὴν Πειραιῶς. . . . Τὸ πλοῖον «ΟΛΥΜΠΙΑ» εἶναι τὸ πρῶτον μέγα ὑπερωκεάνειον ποὺ ἐσχεδιάσθη ὑπὸ 'Ελλήνων δι' Ἕλληνας, ἀληθὲς ἀριστούργημα ναυπηγικῆς τέχνης.

'Απολαύσατε τὰς 24 ὡραιότατα διακεκοσμημένας αἰθούσας, 16 τῶν ὁποίων ἔχουν διατεθῆ διὰ τοὺς ἐπιβάτας Θέσεως Τοῦριστ . . . μὲ δεξαμενὰς κολυμβήματος, γυμναστήριον, αἴθουσαν παιγνιδίων διὰ τὰ παιδιά, θέατρον μὲ ρυθμιζομένην θερμοκρασίαν, ὡραιοτάτην αἴθουσαν φαγητοῦ . . . ἰδιαίτερα «κόκταιῖλ μπάρς», ἡσυχα δωμάτια διὰ χαρτιά, αἰθούσας ἀναπαύσεως καὶ καπνιστήρια.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ ὑπέροχοι εὐκολίαι εἶναι τώρα εἰς τὴν διάθεσίν σας μὲ χαμηλὰ ναῦλα Θέσεως Τοῦριστ!

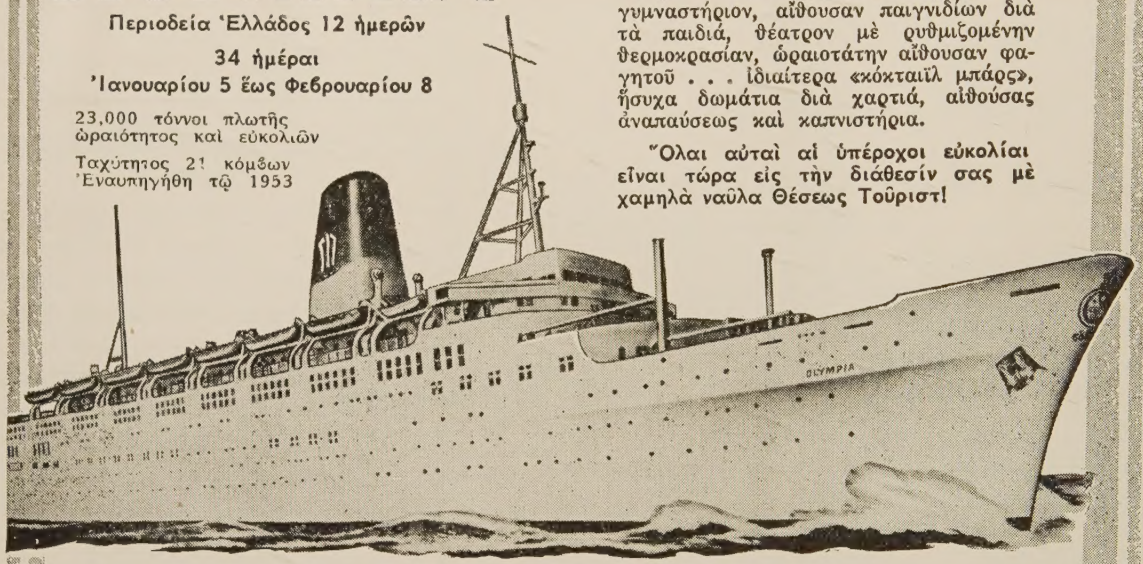

ΤΑΚΤΙΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΔΙΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

«ΟΛΥΜΠΙΑ»	'Απριλίου 14
«ΟΛΥΜΠΙΑ»	Μαΐου 11
«ΟΛΥΜΠΙΑ»	'Ιουνίου 30

Σχεδὸν αἱ μισὲς καμπίνες θέσεως τοῦριστ ἔχουν μόνον δύο κλίνας, μὲ ἰδιαίτερο shower καὶ toilet. Ὅλαι αἱ ἄλλαι ἔχουν ζεστὸ καὶ κρύο νερό, ἱματιοφυλάκια καὶ πλεῖστας ἄλλας εὐκολίας.

Τὸ «ΟΛΥΜΠΙΑ» εἶναι πλοῖον ἰδικόν σας... 'Ελληνικὸν εἰς ἀτμόσφαιραν καὶ ὑπηρεσίαν, μὲ θαυμασίαν 'Ελληνικὴν μαγειρικὴν καὶ κρασιά... Τίθεται εἰς τὴν διάθεσίν σας εἰς ἀναγνώρισιν τῆς μακρᾶς ὑποστηρίξεώς σας, διὰ τὴν ὁποίαν εἴμεθα ὑπερήφανοι.

Γράψατε νὰ σᾶς στείλωμεν τὸ εἰκονογραφημένον φυλλάδιον τοῦ πλοίου... καὶ ἔπειτα ταξειδεύσατε εἰς τὴν 'Ελλάδα τὴν προσεχῆ ἄνοιξιν μὲ τὴν ναυαρχίδα τῆς GREEK LINE.

Ἴδετε τὸν Ταξιδιωτικόν σας Πράκτορα ἢ τὴν

Δύο 'Απαστράπτουσαι Δεξαμεναὶ Κολυμβήματος

GREEK LINE

General Steam Navigation Co.
Ltd. of Greece
8-10 Bridge Street, New York 4, N. Y.
BOSTON ● CLEVELAND ● CHICAGO
LOS ANGELES ● TORONTO ● MONTREAL

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ "ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΝ"

Ὁ Παρατηρητὴς φιλοξενεῖ εἰς τὴν στήλην αὐτὴν τὰς γνώμας καὶ ἀπόψεις τῶν ἀναγνωστῶν του ἐπὶ τῆς δημοσιευομένης ὕλης ἢ ἐπὶ τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ τύχουν τῆς προσοχῆς του. Ἡ δημιουργικὴ κριτικὴ εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπιθυμητὴ καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ βοηθήσῃ τὸ Περιοδικὸν νὰ ἀποβῇ τὸ καλύτερον μέσον ἐπικοινωνίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς μετὰ τοῦ ἀνὰ τὴν μεγάλην ταύτην χώραν Ὀρθοδόξου Πληρώματος.

. . . Τὸ τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ» μὲ τὰς λεπτομερείας τῶν τραγικῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει γεγονότων πρέπει νὰ διαβάσῃ ὅλος ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ὁ ξένος κόσμος.

Τὸ ἰδικόν μου τεῦχος ἀπέστειλα εἰς φιλικήν μου οἰκογένειαν. . . .

ΟΛΓΑ ΚΟΤΣΑΥΤΗ
La Canada, Calif.

■

. . . Διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ πράττω τὸ καθῆκον μου. Νοιώθω πόση βοήθεια παίρνει ἡ Ὀρθόδοξη οἰκογένεια ἀπὸ τὸ περιοδικόν μας, διὰ τοῦτο πάντοτε θὰ τὸ συστήνω καὶ τὸ διαδίδω, ὅπου καὶ ἂν αἱ συνθῆκαι τῆς ἀποστολῆς μου μὲ φέρουν. Τὸ χρέος μας ἐκτελοῦμεν ὅλοι μας, ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς δισχιλιετοῦς Ὀρθοδοξίας μας ἁπλοῖ ἐργάται. . . .

Πρεσβ. Β. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Pocatello, Idaho

■

. . . Please renew my subscription to this Christian periodical. I appreciate the religious articles by the Priests of our Church and I am thankful that we can nourish our soul and mind on spiritual literature and that we may grow in the knowledge of our Lord and Saviour Jesus Christ. . . .

DEMETRIUS SPELIOPOULOS
Minneapolis, Minn.

. . . Σᾶς ἐσωκλείω ἐπιταγὴν ἐκ 5.00 δολλαρίων διὰ συνδρομὴν δύο ἐτῶν εἰς τὸν «Ὀρθόδοξον Παρατηρητήν». Τοῦτο, ἐπὶ τῇ σημερινῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καθ' ἣν ὁ ἁπανταχοῦ Ἑλληνισμὸς πανηγυρίζει τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ὡς διδάσκαλος νομίζω ὅτι πρέπει νὰ δώσω τὸ παράδειγμα, ὅπως ἐδιδάχθην ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τῆς κοινωνικῆς καὶ λοιπῆς δράσεως τῶν Μεγάλων Διδασκάλων, Βασιλείου, Γρηγορίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Κ. Α. ΣΟΛΩΜΟΝΙΔΗΣ
Καθηγητὴς
Hartford, Conn.

■

. . . Τακτικὰ ἀπὸ διετίας λαμβάνω τὸ ὡραῖο περιοδικὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, τὸ ὁποῖο ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ στέλνετε. Ξεφυλλίζοντας τὶς σελίδες του, αἰσθάνομαι τέρψιν πραγματικὴν μὲ τὴν μελέτην τῶν ἄρθρων του. Μέσα στὶς σελίδες του παρουσιάζεται ἀνάγλυφη ἡ εἰκόνα τοῦ Ἑλληνορθοδόξου στοιχείου τῆς Ἀμερικῆς. Βλέπω τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, διαβάζω τὶς ἐπιτυχίες της καὶ συγκινοῦμαι πραγματικά. Μὲ κατέπληξεν ἡ ἐπέκτασις τῆς κατηχητικῆς κινήσεως, μὲ θαυμασμὸ διαβάζω τὰ διάφορα νέα κάθε φορὰ κι' ἡ καρδιά μου πλημμυρίζει μὲ χαρά. . . .

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
Νοσοκομεῖον Ἁγίας Βαρβάρας
Περιστέρι — Ἀθῆναι, Ἑλλὰς

Of what goodly things have I, wretched one, denied myself. And from what sovereignty have I, luckless one, fallen. I have squandered the riches that were given to me, and transgressed the commandment. Woe to thee, wretched soul, when thou shalt be condemned to eternal fire. Wherefore, before the end, cry to Christ God, God receive me as the prodigal son, and have mercy upon me.

OBSERVER

Established 1934

Vol. XXII March 1956 No. 432

A monthly record of the News, the work and the thought of the Greek Orthodox Church in America, published under the auspices of the Greek Archdiocese.

•

EDITOR:
EMM. HATZIEMMANUEL

•

THE ORTHODOX OBSERVER is published monthly by the Greek Archdiocese Publications Association, at Garrison, N. Y.

"Reentered as second class matter May 21, 1953, at the Post Office at Garrison, N. Y., under the Act of March 3, 1879."

SUBSCRIPTIONS in the United States: For one year $3.00 — for two years $5.00.

Other Countries $3.50 per year. 25 Cents a copy.

•

Contributions and News deadline for THE ORTHODOX OBSERVER is the 10th day of the month for issue dated the following month.

•

CHANGE OF ADDRESS AND RENEWAL ORDERS are to be sent to: Orthodox Observer, St. Basil's Academy, Garrison, N. Y.,; or: Greek Archdiocese, 10 East 79th Street, New York, N. Y.

Please allow one month for change of address and renewal orders to become effective.

To insure accuracy of changes of address, please include present address together with your new address.

ΝΗΣΤΕΙΑ

Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κου ΜΙΧΑΗΛ

ΕΦΘΑΣΕ καὶ ἐφέτος ἡ νηστεία τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὅπως ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν τὴν χαρακτηρίζει.

Ἡ νηστεία αὕτη ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα εἶναι ἀρχαιοτάτης καταγωγῆς. Τεσσαράκοντα ἡμέρας, ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς, καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἄρτον οὐκ ἔφαγε καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιε, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ὁ προφήτης Ἠλιοῦ ἐνήστευσεν. Ὁ δὲ Σωτὴρ καὶ Κύριος ἡμῶν νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπείνασεν.

Ἀπὸ τῶν πρώτων δὲ ἤδη χρόνων τοῦ Χριστιανισμοῦ, οἱ Χριστιανοὶ ἐνήστευον τεσσαράκοντα περίπου ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάσχα. Τὴν νηστείαν αὐτὴν μνημονεύουν κατὰ τὸν 2ον αἰῶνα ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος, ἐπίσκοπος Λουγδούνων, κατὰ τὸν 3ον αἰῶνα, ὁ Ἅγιος Ἱππόλυτος, ἐπίσκοπος Πόρτου, ὁ Ἅγιος Διονύσιος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ὁ Τερτυλλιανός, καὶ τὴν Ἁγίαν Τεσσαρακοστήν, τὴν πρὸ τοῦ Πάσχα ἀναφέρουν οἱ κανόνες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Πασίγνωστος δὲ ἦτο ἡ νηστεία αὕτη ἀρχομένου τοῦ 4ου αἰῶνος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Α΄ ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ὁρίζει ἵνα αἱ τῶν ἐπισκόπων σύνοδοι γίνωνται δὶς τοῦ ἔτους «μία μὲν πρὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς . . . δευτέρα δὲ περὶ τὸν τοῦ μετοπώρου καιρόν».

Διὰ νὰ ἐννοήσωμεν, ὅμως, τὸν τρόπον καὶ τὸν σκοπὸν τῆς νηστείας ταύτης τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς, πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς αὐτόν, ὡς γνωστόν, ἀνήκει ὁ ἀσκητικώτερος τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὁ Μεγ. Βασίλειος, ὅστις περὶ τῆς νηστείας ταύτης διδάσκων γράφει καὶ νουθετεῖ τὰ περίφημα ἐκεῖνα: «Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. Ἀληθὴς νηστεία ἐστὶν ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσις, ἐγκράτεια γλώσσης, θυμοῦ ἀποχή, καταλαλιᾶς, ψεύδους καὶ ἐπιορκίας. Ἡ τούτων ἔνδειά ἐστι νηστεία ἀληθὴς καὶ εὐπρόσδεκτος». Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ καρδία, εἶναι ὁ πραγματικὸς καὶ γνήσιος ἄνθρωπος. Οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ θὰ ἴδουν τὸν Θεόν, μᾶς εἶπεν ὁ Κύριος, ἀλλὰ καὶ προγεύονται Αὐτὸν καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ. Καὶ ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Αὐτὸς Κύριος. Καὶ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκβάλλει ἀγαθὰ ὁ ἄνθρωπος, ὅπως καὶ τοὐναντίον ἐκ τῆς πονηρᾶς καὶ κακῆς του καρδίας ἀναδίδει πονηρά, κατὰ τὴν ῥῆσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Ἐπιμένων ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὁ καρδιογνώστης Θεάνθρωπος καὶ διὰ νὰ μᾶς πείσῃ περὶ τῆς βασικῆς ἀληθείας ὅτι ἡ καρδία εἰς τὴν καθημερινήν μας ζωὴν διαδραματίζει πρωτεῦον πρόσωπον καὶ αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ ἐσωτερικόν μας περιεχόμενον, ἐπάγεται «ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι». Αὐτὰ δὲ εἶναι ἐκεῖνα, εἶπε, ποὺ μολύνουν τὸν ἄνθρωπον. Πᾶσα δὲ ἁμαρτία συντελεῖται καὶ συλλαμβάνεται ἐν αὐτῇ τῇ καρδίᾳ.

«Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ», τονίζει ὁ ἀσκητικώτατος τῆς Καππαδοκίας Ἱεράρχης, ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος. Καὶ ἀπαριθμεῖ ἐν συνεχείᾳ, εἰς τὰ ἀνωτέρω παρατεθέντα λόγια του, ποὺ τὰ ἔλαβεν αὐτούσια ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐμελώδησε τὸ γνωστὸν σχετικὸν τροπάριον, τὰς κακίας καὶ τὰ πάθη, ποὺ ἐκπηγάζουν καὶ ἀναβλύζουν ἐκ τῆς καρδίας, καὶ ἔχομεν ὑποχρέωσιν καὶ καθῆκον, πρό πάντων κατὰ τὸ στάδιον τῶν πνευματικῶν ἀγώνων, τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, νὰ ἀποφύγωμεν, ἢ μᾶλλον νὰ νεκρώσωμεν καὶ θάψωμεν, διὰ νὰ καλλιεργήσωμεν τὰς ἀντιθέτους ἀρετὰς καὶ ἀγαθὰς κλίσεις καὶ συνηθείας.

Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι καταγινόμεθα καὶ ὁμιλοῦμεν, συνήθως, περὶ τῆς ἐξωτερικῆς νηστείας τόσον πολύ, ὥστε κινδυνεύομεν νὰ λησμονήσωμεν τὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ ἐσωτερικοῦ μας ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον κυρίως ἔχει καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ στόχον καὶ σκοπὸν ἀποκλειστικὸν ἡ Ἁγία περίοδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ποσάκις δὲν ἀκούομεν πολλὰ πνευματικά μας τέκνα παραπονούμενα νὰ λέγουν: «Δὲν ἠμπορῶ νὰ νηστεύσω» ἢ «μὲ ἐξαντλεῖ ἡ νηστεία» ἢ «κατώρθωσα καὶ ἐνήστευσα ὅλην τὴν Τεσσαρακοστήν». Καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ παρατηρήσεις, βεβαίως, ἀναφέρονται εἰς τὴν νηστείαν ἀπὸ ὡρισμένα φαγητά, κρέατα, αὐγά, γαλακτερὰ καὶ ὀψάρια. Εἴμεθα, λοιπόν, κατὰ τῆς νηστείας αὐτῆς τῆς ἐξωτερικῆς, τῶν τροφῶν, ὅταν τὰς ἀνωτέρω σκέψεις περὶ τῆς ἀληθοῦς νηστείας γράφωμεν καὶ τονίζωμεν; Μυριάκις ὄχι! Θέλομεν, ὅμως, μὲ αὐτὰ νὰ ὑποδείξωμεν καὶ ὑπογραμμίσωμεν τὴν «ἀληθῆ καὶ εὐπρόσδεκτον» νηστείαν, ὅπως τὴν ἐννοεῖ ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ὅπως τὴν συνιστᾷ καὶ τὴν ἐννοεῖ ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία. Θέλομεν, τοιουτοτρόπως σκεπτόμενοι, νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἐνδόμυχον εὐχὴν καὶ τὸν ὑποκάρδιον πόθον

Η ΜΕΣΙΤΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὑπὸ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ κ. ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΑΛΗΘΩΣ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν μας καὶ Λυτρωτὴς τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπὸ τὸ σκότος τῆς πλάνης καὶ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας, εἶναι καὶ ὀνομάζεται μόνον ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Τὸν ὠνόμασεν οὕτω, διὰ πρώτην φοράν, ὁ Ἄγγελος ποὺ ἀνήγγειλε τὴν Γέννησίν Του εἰς τοὺς ποιμένας «ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ». (Λουκᾶ β΄. 11).

Τὸν ὁμολογεῖ καὶ Τὸν διακηρύττει, ὡς τοιοῦτον, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὀνομάζων Αὐτὸν «Σωτῆρα πάντων ἀνθρώπων» (Α΄. Τιμ. 4, 10), «Ἀρχηγὸν τῆς Σωτηρίας ἡμῶν» (Ἑβρ. 2, 10) καὶ «αἴτιον σωτηρίας αἰωνίου» (Ἑβρ. 5, 9).

Πρὸς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον συμφωνοῦν ὅλοι ὁμοῦ οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅλοι οἱ ἱεροὶ καὶ θεόπνευστοι Συγγραφεῖς τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ ἰδιαιτέρως ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, ὅστις μᾶς βεβαιοῖ ὅτι «Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν . . . ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον» (Α. Πέτρου β΄. 21 καὶ 24). Αὐτὸς καὶ μόνον λοιπὸν εἶναι καὶ ὀνομάζεται Σωτήρ μας, διότι Αὐτὸς καὶ μόνον ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ τὴν σωτηρίαν μας «Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι» (Α΄. Τιμ. α΄. 15). Αὐτὸς καὶ μόνον ἔπαθε φρικτὰ παθήματα δι' ἡμᾶς καὶ ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὡς κακοῦργος, διὰ τὰς ἰδικάς μας ἁμαρτίας, «Ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε». (Ρωμ. 5, 8). Αὐτὸς καὶ μόνον, διὰ τοῦ θανάτου Του, ἱκανοποίησε, τὴν προσβληθεῖσαν, διὰ τῶν ἁμαρτιῶν μας, Θείαν Δικαιοσύνην καὶ ἔσχισε τὸ χειρόγραφον τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν «προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ». (Γαλ. 2, 14).

«Οὐκ ἔστιν», ἑπομένως, «ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία» (Πράξεις δ΄ 12) καὶ ὁμολογουμένως «Εἷς Θεός, Εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς» (Α΄ Τιμ. 2, 5).

Δικαίως, ὅθεν, μόνον ἐξ Αὐτοῦ καὶ δι' Αὐτοῦ ἀπεκδεχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. Αὐτὸν καὶ μόνον ἀναγνωρίζομεν ὡς Θεόν μας. Αὐτὸν λατρεύομεν καὶ Αὐτὸν μόνον προσκυνοῦμεν. Αὐτὸν εἰς τὰς προσευχάς μας ἀποκαλοῦμεν Σωτῆρα μας καὶ τὸν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς σώσῃ.

* * *

Παρ' ὅλον ὅμως, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μόνος μεσίτης μας πρὸς τὴν Θείαν Δικαιοσύνην καὶ ὁ μόνος Σωτὴρ καὶ Λυτρωτής μας, παρακαλοῦμεν οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ καὶ τὴν Παναγίαν Αὐτοῦ Μητέρα νὰ «πρεσβεύῃ» ὑπὲρ ἡμῶν. Τὴν ἀποκαλοῦμεν «Μεσίτριαν» ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς Αὐτὴν ὕμνους, προσευχὰς καὶ ἱκεσίας. Τὴν παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα Αὐτῆς νὰ «λυτρώσῃ ἡμᾶς ἐκ κινδύνων», νὰ «προφθάσῃ εἰς πρεσβείαν» καὶ νὰ «σπεύσῃ εἰς ἱκεσίαν» τῶν τιμώντων Αὐτήν.

Μ' ὅλας ὅμως τὰς προσευχάς, τὰς δεήσεις καὶ παρακλήσεις αὐτάς, ποὺ ἀπευθύνομεν πρὸς τὴν «Ὑπεραγνον Μητέρα τοῦ Ἐμμανουήλ», δὲν ἀναιροῦμεν τὴν μοναδικότητα τῆς Πίστεως καὶ Λατρείας μας πρὸς τὸν Υἱόν Της, οὔτε θέτομεν τὴν Παναγίαν Θεοτόκον εἰς ἴσην μοῖραν μὲ τὸν Μεσσίαν καὶ Σωτῆρα μας.

Ἁπλούστατα πιστεύομεν ὅτι, ὡς ἁγνὴ Κόρη καὶ Πανάχραντος Παρθένος, ὡς ἀπολύτως πιστὴ καὶ ἐν ταπεινώσει ἀφωσιωμένη εἰς τὸ καθῆκον καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πρὸ παντὸς δὲ ὡς ἀξιωθεῖσα νὰ γίνῃ ἡ στοργικὴ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ, ἔχει ὅλως ἐξαιρετικὴν θέσιν εἰς τὸν Πνευματικὸν Οὐρανὸν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι αἱ προσευχαὶ καὶ μεσιτεῖαι Αὐτῆς πρὸς τὸν Υἱόν Της γίνονται δεκταὶ παρ' Αὐτοῦ ὡς «θυμίαμα εὐῶδες» καὶ ἀκούονται μετ' ἐξαιρετικῆς ὅλως προσοχῆς καὶ εὐνοίας.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας πιστεύει καὶ παραδέχεται, ὅτι οἱ καλοὶ καὶ ἐνάρετοι ἄνθρωποι, οἱ εὐσεβεῖς καὶ οἱ ἠθικοί, οἱ Φίλοι τοῦ Θεοῦ καὶ Ἅγιοι, οἱ ὁποῖοι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ἔζησαν μὲ τὴν σκέψιν καὶ τὴν καρδίαν των ἀπολύτως ἀφωσιωμένην εἰς τὸν Θεὸν καὶ πλήρη ἀγάπης διὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἐκ τῆς ἀγάπης των ταύτης παρακινούμενοι, ἐξακολουθοῦν νὰ ἱκετεύουν, καὶ εἰς τὸν Οὐρανόν, εὑρισκόμενοι, καὶ νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀνθρώπων.

ὅπως ἀκούωμεν τὰ πνευματικά μας τέκνα μᾶλλον νὰ λέγουν: «Μὲ ἐπολιόρκει ὁ φθόνος καὶ τὸν ἐξερρίζωσα ἐκ τῆς καρδίας μου, μὲ εἶχε κυριεύσῃ ἡ φιλαργυρία καὶ ἀπηλλάγην ἀπὸ αὐτήν, εἶχον τὴν κακίστην συνήθειαν τῆς φιλοκατηγορίας καὶ τὴν ἐνίκησα, ὡρκιζόμην μὲ τὸ παραμικρότερον, ἤμην παραδεδομένος εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον, ἐδούλευον εἰς τὰ πάθη τῆς σαρκός, ἐψευδόμην, ἐχαιρεκάκουν, καὶ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, χάριτι Θείᾳ, ἐθεραπεύθην ἀπὸ τὰς κακίας αὐτὰς μὲ τὴν προσευχήν, τὴν μελέτην τῶν Γραφῶν, τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μου ἀνθρώπου, τὴν ἐξομολόγησιν, τὴν συχνὴν κοινωνίαν». Λοιπόν; Νηστεία τροφῶν; Εὐτυχὴς ἐκεῖνος ποὺ καὶ αὐτὴν ἀσκεῖ. Πλήν, ἀλλ' εὐτυχέστερος καὶ μακάριος ἐκεῖνος ποὺ ἐπιτυγχάνει καὶ τὴν ὑψηλοτέραν, τὴν πνευματικὴν νηστείαν τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν.

Μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν ὁ Κύριος θὰ προσκαλέσῃ ὄντα ἀπησχολημένον εἰς τὴν κάθαρσιν τῆς καρδίας του καὶ συνεπῶς γρηγοροῦντα. Διότι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὄψονται τὸν Θεόν.

Καὶ ὁ Θεὸς ἀσφαλῶς ἀκούει τὰς προσευχὰς τῶν πιστῶν αὐτῶν δούλων του, οἵτινες διὰ τῆς διαγωγῆς των ἐν τῷ βίῳ τούτῳ «ἐγένοντο εὐάρεστοι τῷ Θεῷ» καὶ ἠγαπήθησαν ὑπ' Αὐτοῦ.

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λησμονῶμεν ὅτι μόνον τῶν «ἁμαρτωλῶν οὐκ ἀκούει» ὁ Θεός. «Ἐάν τις θεοσεβὴς» ὅμως «ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει». (Ἰωάνν. 9.31). Ἐπίσης ὅτι «πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη». (Ἰακώβου 5, 16).

Καὶ ἐὰν γίνωνται δεκταὶ καὶ ἀκούωνται αἱ προσευχαὶ τῶν Ἁγίων, πολὺ περισσότερον συμβαίνει τοῦτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν πρεσβειῶν καὶ ἁγίων προσευχῶν τῆς Θεοτόκου, «πολλὰ ἰσχύει δέησις Μητρὸς πρὸς εὐμένειαν Δεσπότου».

Καὶ ἀληθῶς! Διότι καὶ Μήτηρ εἶναι καὶ εἰς τὴν φωνὴν τῆς Μητρὸς κάμπτεται ἡ καρδία τοῦ Υἱοῦ. Ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι ἡ Παναγία. Ἡ ἁγιωτέρα τῶν Ἁγίων. «Ἡ τιμιωτέρα τῶν Χερουβεὶμ» καὶ «ἡ ἐνδοξοτέρα τῶν Σεραφείμ».

Οὐδεμία ἄλλη ὕπαρξις ἔζησε πλησιέστερον πρὸς τὸν Θεόν. Οὐδεμία ἄλλη ψυχὴ καὶ καρδία ὑπῆρξεν ἁγνοτέρα. Οὐδεμία ἄλλη ἔδειξε περισσοτέραν ἀγάπην διὰ τὸν Θεὸν καὶ περισσοτέραν καλωσύνην διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἁγνότης Της ἔγιναν τὸ μέσον διὰ νὰ καταβῇ ὁ Θεὸς εἰς τὴν γῆν καὶ διὰ νὰ σωθῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

Τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἀρχηγὸς εἶναι ἀναμφιβόλως μόνον ὁ Χριστός. Γεννήτρια τοῦ Χριστοῦ μας ὅμως καὶ ὅθεν πρόξενος τῆς σωτηρίας ἡμῶν εἶναι ἡ Παναγία.

Ἑπομένως ἠμποροῦμεν νὰ καταφεύγωμεν πρὸς Αὐτὴν τὴν «ἀκαταίσχυντον προστασίαν τῶν Χριστιανῶν», τὴν «προστασίαν καὶ σκέπην τῆς ζωῆς ἡμῶν», μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι Αὕτη, ἡ τεκοῦσα τὸν Εὐεργέτην καὶ «τὸν αἴτιον τῶν καλῶν», προσεύχεται καὶ πρεσβεύει ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ὅτι δύναται, διὰ τῶν προσευχῶν Της, νὰ μᾶς κυβερνήσῃ πρὸς τὸν λιμένα Της, νὰ διασκεδάσῃ τῆς ἀθυμίας μας τὴν ζάλην, νὰ γαληνεύσῃ τὰς ψυχάς, νὰ κατευνάσῃ τῶν παθῶν ἡμῶν τὸν τάραχον, νὰ μᾶς διασώσῃ τῶν δυσχερῶν καὶ δεινῶν, νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ τῶν προσβολῶν τῶν παθῶν, νὰ πληρώσῃ χαρᾶς τὰς καρδίας μας.

Καὶ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ τῆς προσευχῆς, εἶναι δυνατὸν νὰ λάβωμεν ὅλα ταῦτα, εὐκολώτερον ὅμως εἶναι ὅταν ὑπὲρ ἡμῶν μεσιτεύουν καὶ παρακαλοῦν καὶ οἱ Ἅγιοι καὶ μάλιστα ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου.

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου διστάζει ἐνίοτε ν' ἀπευθυνθῇ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν Πλάστην του. Τὸν πιστεύομεν καὶ τὸν γνωρίζομεν βεβαίως ὡς Σωτῆρα μας, δὲν λησμονοῦμεν ὅμως ὅτι εἶναι καὶ Κριτής μας.

Καὶ δι' αὐτὸ προσευχόμεθα μὲν πρὸς Αὐτὸν πρωτίστως, παρακαλοῦμεν ὅμως καὶ τὴν Μητέρα τοῦ Υἱοῦ Του. Γνωρίζομεν ὅτι ἡ «Μητέρα», πλήρης τὴν καρδίαν μητρικῆς εὐσπλαχνίας καὶ καλωσύνης δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ.

Θὰ ψιθυρίσῃ μέσ' ἀπὸ τὴν ἁγνὴν ψυχήν Της δύο λόγια πρὸς τὸν «Υἱὸν καὶ Θεόν Της», διὰ τὰ παιδιά Της, ποὺ εὐλαβικὰ ἀπὸ τὴν γῆν σηκώνουν πρὸς Αὐτὴν «τὴν Πλατυτέραν τῶν Οὐρανῶν» τὰ χέρια των καὶ ζητοῦν βοήθειαν.

Εἶναι ἡ «Βασίλισσα τῶν Οὐρανῶν», ἡ Κυρία τῶν Ἀγγέλων, ἀλλὰ καὶ ἡ «Γλυκειὰ Μάννα» τῶν ἀνθρώπων.

Δὲν ἀφήνει ποτὲ κανένα ἀπροστάτευτον καὶ ἀνελέητον.

* * *

Πρὸς τὴν Προστάτριάν μας λοιπὸν Αὐτήν, τὴν Κυρίαν καὶ Μητέρα μας, ἂς καταφεύγωμεν καὶ ἡμεῖς ὅσοι πονοῦμεν καὶ ὑποφέρομεν, ὅσοι ἔχομεν ἀνάγκας, πειρασμοὺς καὶ προβλήματα καὶ ἂς ζητῶμεν εἰς κάθε περίστασιν τοῦ βίου μας τὴν βοήθειάν Της.

Αὐτὴ προθύμως θ' ἀπαντᾶ εἰς τὸν κάθε στεναγμὸν τῆς ψυχῆς καὶ εἰς τὴν κάθε προσευχήν μας. Ἔχει καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὰ μέσα καὶ τὴν θέλησιν νὰ μεσιτεύσῃ δι' ἡμᾶς.

Ἀπὸ ἡμᾶς μόνον ζητεῖ νὰ ζήσωμεν ὅπως Αὐτὴ ἔζησεν ἐν ἀγάπῃ, ἀφοσιώσει καὶ λατρείᾳ πρὸς τὸν Θεόν, πιστοὶ τηρηταὶ τοῦ Νόμου καὶ τῶν Ἐντολῶν Του. Ζητεῖ ἀκόμη ἀπὸ ὅλους μας ἀγάπην καὶ λατρείαν διὰ τὸν Υἱόν Της καὶ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας.

ANNOUNCEMENT

It has been brought to the attention of the Greek Archdiocese of North and South America that one Sergi Fuzy alleges to be a duly consecrated Bishop of the Eastern Orthodox Church and has been so elevated by the Holy Synod of the Ecumenical Patriarchate in Istanbul.

The Greek Archdiocese of North and South America, which receives its spiritual leadership and administrative sanction from the Ecumenical Patriarchate, has no knowledge or official notification of the same. Further, this individual is unknown to the Greek Archdiocese and has never been or is presently, under its jurisdiction.

†Archbishop Michael

MICHAEL,
Archbishop of the Greek Orthodox Church in North and South America

New York City
March 6, 1956

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ

Ὑπὸ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΡΥΩΝΗ, Φοιτητοῦ
Brookline, Mass.

ΠΙΣ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησίας θὰ παρατηρήσωμεν ἀμέσως, ὅτι ἡ τέχνη εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν τέχνην, ποὺ συνήθως βλέπομεν εἰς τὴν Δύσιν. Ἂς περιορισθῶμεν εἰς ἓν παράδειγμα μόνον, εἰς τὴν Βυζαντινὴν εἰκόνα. Αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅταν θὰ μελετήσωμεν μίαν Βυζαντινὴν εἰκόνα, εἶναι ὅτι αὕτη εἶναι «μία ἁγιογραφία καὶ ὄχι μία ζωγραφιὰ θρησκευτική», ὅπως λέγει ὁ Ρῶσσος θεολόγος Λ. Οὐσπένσκης εἰς τὸ βιβλίον του «Ἡ Εἰκόνα», τὸ ὁποῖον μεταφράσθη ἑλληνιστὶ ὑπὸ τοῦ Φώτη Κόντογλου. Οἱ ἁγιογράφοι δὲν θέλουν νὰ ζωγραφίσουν τὸν ἅγιον ὅπως φαίνεται εἰς τὴν πραγματικὴν ζωήν, διότι αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ σκοπός των. Θέλουν μᾶλλον νὰ παρουσιάσουν τὸν πνευματικὸν ἄνθρωπον. Ἀπὸ τὴν Ἀναγέννησιν καὶ ἔπειτα πολλοὶ ζωγράφοι τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ζωγραφίζουν εἰκόνας ποὺ δὲν δείχνουν καθόλου πνευματικότητα. Αὐτὴ ἡ διαφορὰ μᾶς κάμνει νὰ προσέξωμεν ἀμέσως ἕνα ἄλλο στοιχεῖον τῆς Βυζαντινῆς εἰκόνος. Τὸ ὅτι δηλαδὴ εἶναι μία ἀφῃρημένη τέχνη. Μὲ αὐτὸ ἐννοοῦμεν ὅτι ὁ ἁγιογράφος δὲν προσπαθεῖ εἰς τὴν εἰκόνα του νὰ ἀντιγράψῃ τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας του, ἔτσι ὅπως φαίνεται εἰς τὴν πραγματικὴν ζωήν. Θέλει κυρίως νὰ ἐκφράσῃ τὴν πνευματικότητά του καὶ ἐπομένως τὰ μέρη τοῦ ἁγίου, ποὺ νομίζει ὅτι θὰ δείξουν περισσότερον τὸ στοιχεῖον αὐτὸ καὶ παραλείπει τὰς ἄλλας λεπτομερείας. Δηλαδή, ὁ ἁγιογράφος δίδει μόνον τὰ οὐσιαστικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀντικειμένου του, τὰ ὁποῖα εἶναι χρήσιμα διὰ τὸν σκοπὸν τῆς εἰκόνος. Παραδείγματος χάριν, ἠμπορεῖ ὁ ἁγιογράφος νὰ κάμνῃ τὰ μάτια ἑνὸς ἁγίου μεγαλύτερα ἀπ' ὅτι εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα, διότι θέλει νὰ μᾶς κάνῃ νὰ τὰ προσέξωμε. Καὶ αὐτὸ τὸ γεγονὸς μᾶς φέρει εἰς ἕνα ἄλλο σπουδαῖον στοιχεῖον τῆς Βυζαντινῆς ἁγιογραφίας. Ὁ Βυζαντινὸς ἁγιογράφος ἀγνοεῖ τὴν προοπτικήν, ὅταν ζωγραφίζῃ μίαν Βυζαντινὴν εἰκόνα. Κάποτε βλέπομεν τὸν ἅγιον νὰ ἔχῃ πάρα πολὺ μεγάλα μάτια, κάποτε ἔχει πάρα πολὺ μεγάλο κεφάλι, ἢ χέρια ἢ ἄλλοτε οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν εἰκόνα, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ σπουδαιότεροι, θὰ ζωγραφισθοῦν μεγαλύτεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἕνα παράδειγμα εἶναι ἡ Βυζαντινὴ εἰκόνα τῆς Γεννήσεως. Συνήθως ἡ Παναγία εὑρίσκεται εἰς τὴν μέσην τῆς εἰκόνος κοντὰ εἰς τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος εἶναι μέσα εἰς τὴν φάτνην. Γύρω εἶναι οἱ μάγοι, οἱ ποιμένες, καὶ μερικοὶ ἄγγελοι, ἀλλὰ ὅλοι αὐτοὶ εἶναι μικρότεροι ἀπὸ τὴν Παναγίαν καὶ τὸν Χριστόν, διότι δὲν εἶναι τόσον σπουδαῖοι, ὅσον εἶναι ὁ Κύριός μας καὶ ἡ Μήτηρ Του. Πάλιν μᾶς δείχνουν οἱ ἁγιογράφοι ὅτι θέλουν νὰ τονίσουν ὄχι τὴν φυσικότητα, ἀλλὰ τὴν πνευματικότητα. Θέλουν τὸ μάτι τοῦ παρατηρητοῦ καὶ ὁ νοῦς του νὰ μὴ σταματοῦν εἰς τὴν εἰκόνα διότι γνωρίζουν ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ σκοπὸς τῆς εἰκονογραφίας, ἀλλὰ προσπαθοῦν νὰ τὸν ὑψώσουν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, εἰς ἕνα ἐπίπεδον ὅπου ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑψωθῇ χωρὶς τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Βυζαντινὴ τέχνη, τὴν ὁποίαν βλέπομεν εἰς τὰς Βυζαντινὰς ἐκκλησίας, εἶναι λειτουργικὴ τέχνη. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ τέχνη αὐτὴ περιέχει δύο σπουδαῖα στοιχεῖα, ποὺ κάνουν μίαν θρησκευτικὴν ζωγραφίαν ἁγιογραφίαν. Πρῶτα τονίζει τὸ πνευματικὸν μέρος, ὅπως ἔχομεν ἰδῇ ἕως τώρα, καὶ δεύτερον εἶναι ἀκόμη μία ὡραία τέχνη μὲ ἁρμονίαν χρωμάτων καὶ σχεδίου. Διακρίνεται ὅμως ἀπὸ πολλὰ ἄλλα θρησκευτικὰ ἔργα, διότι τονίζει τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον πρῶτον καὶ κυρίως, καὶ δεύτερον τὴν ἐξωτερικὴν ὡραιότητα. Ἀλλὰ καὶ τὰ δύο στοιχεῖα εὑρίσκονται ἁρμονικὰ συνδεδεμένα εἰς ἕνα Βυζαντινὸν ἔργον ἑνὸς ἁγιογράφου. Ὁ Οὐσπένσκης λέγει τὰ ἑξῆς διὰ τὴν λειτουργικὴν τέχνην τῆς Ὀρθοδοξίας: «Ἡ λειτουργικὴ τέχνη εἶναι μία θεολογία ποὺ ἐκφράζεται μὲ σχήματα καὶ μὲ χρώματα. Περιέχει τρία στοιχεῖα ποὺ συγκροτοῦν τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν: τὸ δόγμα, ποὺ τὸ ὁμολογεῖ μὲ τὴν εἰκόνα· τὴν πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ διδασκαλία, ποὺ τὴν ἑρμηνεύει μὲ τὴν ὑπόθεσι καὶ μὲ τὸ περιεχόμενό της· καὶ τὴ λατρεία, ποὺ μέρος της ἀναπόσπαστο εἶναι ἡ εἰκόνα». (Πρβλ. «Ἡ Εἰκόνα» σελ. 52).

Μία Βυζαντινὴ εἰκόνα ποὺ ἐκφράζει καλὰ τὰ στοιχεῖα τῶν Ὀρθοδόξων ἁγιογράφων εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας μὲ τὸν Χριστόν, ἡ λεγομένη Παναγία τοῦ Βλαδιμήρου, φορητὴ εἰκόνα τοῦ ΙΒ'. αἰῶνος. Δημοσιεύεται στὸ ἀνωτέρω βιβλίον τοῦ Οὐσπένσκη. Εἰς αὐτὴν τὴν εἰκόνα βλέπομεν μίαν ταπεινὴν καὶ σεμνὴν Παναγίαν μὲ τὸν Χριστὸν εἰς τὴν ἀγκαλιάν της. Καὶ οἱ δύο εἶναι ντυμένοι μὲ συντηρητικὰ καὶ σκοῦρα ἐνδύματα. Ἡ ἐντύπωσις ποὺ μᾶς δίδει ἀμέσως ἡ εἰκόνα αὐτὴ εἶναι βαθεῖα καὶ πνευματική. Ὅταν μελετῶμεν τὴν εἰκόνα αὐτήν, μᾶς ὑψώνει πνευματικῶς καὶ μᾶς ὠφελεῖ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν χριστιανικήν μας ζωήν.

(Συνέχεια εἰς τὴν 58ην σελ.)

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΩΣΙΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

«ΑΥΤΟΠΡΟΑΙΡΕΤΩΣ ΑΠΟΘΑΝΟΥΜΕΝ»

Ἡ ἀπάντησις τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου πρὸς τὸν Πολιορκητὴ Σουλτάνο Μωάμεθ

1453... Ὁ Τοῦρκος, ἀφοῦ καταπάτησε τὰ ἐδάφη τῆς ἀπέραντης Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, πολιορκοῦσε στενὰ τὴν Πόλη. Ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Βασιλεύουσας ἀγέρωχος ὁ Μουχαμέτης, ἀφοῦ ἑτοιμάστηκε γιὰ τὴν τελικὴ ἐπίθεση καὶ ἔζωσε τὴν Πόλη μὲ ἄπειρο στρατὸ καὶ καράβια, ζήτησε ἀπὸ τοὺς πολιορκημένους Ρωμηοὺς καὶ τὸν Αὐτοκράτορα νὰ τοῦ παραδώσουν τὴν Πόλη.

Ἡ ἀπάντησις ἀρχόντων καὶ λαοῦ ἦτανε μία. Ἡ Ἑλλάδα εἶπε καὶ πάλι τὸ «**Μολὼν λαβὲ**» μὲ τὰ λόγια τοῦ τελευταίου βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορα:

... Τὸ δὲ τὴν Πόλιν σοι δοῦναι οὔτ' ἐμόν ἐστιν οὔτ' ἄλλου τῶν κατοικούντων ἐν ταύτῃ· κοινῇ γὰρ γνώμῃ πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν.

(Ἀπὸ τὸν ἱστοριογράφο τῆς ἁλώσεως **Δούκα**)

ΘΛΙΨΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΣ ΚΛΑΥΘΜΟΣ

«Εἰς τοὺς αυνγ' (1453) Ἰουνίου... καὶ ἡμέρα Σαββάτου ἦλθαν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν καράβια τρία Κρητικά, τοῦ Σγούρου, Ὑαληνᾶς καὶ Φιλομάτου, λέγοντες ὅτι εἰς τὴν κθ' τοῦ Μαΐου μηνός, τῆς Ἁγίας Θεοδοσίας, ἡμέρα Τρίτη ὥρα γ' τῆς ἡμέρας, ἐσέβησαν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ φοσάτον τοῦ τούρκου τζαλαπῆ Μεμέτη, καὶ εἶπον ὅτι ἐπέκτειναν τὸν βασιλέα κὺρ Κωνσταντῖνον τὸν Δραγάσιν καὶ Παλαιολόγον. Καὶ ἐγένετο οὖν θλῖψις καὶ πολὺς κλαυθμὸς εἰς τὴν Κρήτην διὰ τὸ θλιβερὸν μήνυμα, ὅπερ ἦλθε· ὅτι χεῖρον τούτου οὐ γέγονεν, οὔτε γενήσεται. Καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ἐλεῆσαι ἡμᾶς καὶ λυτρώσεται ἡμᾶς τῆς φοβερᾶς αὐτοῦ ἀπειλῆς».

(Ἐνθύμησις γραμμένη σὲ χειρόγραφο τῆς ἐν Κρήτῃ Μονῆς Ἀγκαράθου)

Ὦ, πῶς ὠργίσθης, Κύριε τὰ ἔργα
τῶν χειρῶν σου
καὶ ἐπαρέδωκες ἡμᾶς εἰς χεῖρας
τῶν ἐχθρῶν σου!
Ἀρκεῖ ἡμῖν, φιλάνθρωπε, ἡ πρὸς
ἡμᾶς ὀργή σου
καὶ γενοῦ ἵλεως ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς
υἱοῖς σου...

(**Θρῆνος** ἀγνώστου, γραμμένος μετὰ τὴν ἅλωση)

«ΣΗΚΩΝΟΜΕΝ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΧΥΝΟΜΕΝ ΤΟ ΑΙΜΑ ΜΑΣ...»

Σηκώνομεν τὸν σταυρόν μας καὶ χύνομεν τὸ αἷμα μας διὰ τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην, τὴν πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἂν εἶχε βασιλεύσει ὁ Τοῦρκος εἰς τὴν Φραγκίαν δέκα χρόνους, Χριστιανοὺς ἐκεῖ δὲν εὕρισκες. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τώρα τριακόσιους χρόνους εὑρίσκεται καὶ κακοπαθοῦσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ βασανίζονται διὰ νὰ στέκουν εἰς τὴν πίστιν τους, καὶ λάμπει ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβείας, καὶ ἐσεῖς μοῦ λέγετε ὅτι δὲν ἔχομεν σοφίαν;

(Κύριλλος ὁ Λούκαρις (1620))

«... Ἐσεῖς δὲ οἱ εὐσεβεῖς καὶ ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ μένετε ἐν οἷς ἐμάθατε καὶ ἐγεννήθητε καὶ ἀνετράφητε καὶ ὅταν τὸ καλέσῃ ὁ καιρὸς καὶ ἡ χρεία, καὶ αὐτὸ τὸ αἷμα σας νὰ χύνετε, διὰ νὰ φυλάξετε τὴν πατροπαράδοτον πίστιν καὶ ὁμολογίαν σας...»

(Ἀπὸ Πατριαρχικὸ σιγίλλιο τοῦ 1583)

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΠΡΟΣΤΑΖΕΙ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

(Ἕνα Σουλτανικὸ φιρμάνι τοῦ 1600)

Πρὸς τὸν Ἐνδοξότατον καὶ Κραταιότατον Μπεϊλέρμπεην τῆς Ρούμελης κ.τ.λ.

Ἅμα ὡς φθάσῃ τὸ παρὸν Ὑψηλόν μου Αὐτοκρατορικὸν Φιρμάνιον, ἔστω πρὸς γνῶσιν ὑμῶν ὅτι κ.τ.λ... εἴθισται νὰ στρατεύωνται καὶ ἀποστέλλωνται εἰς τὰς ἑστίας τῶν Γενιτσάρων, οἱ ἀπὸ τοῦ 15ου μέχρι τοῦ 20οῦ ἔτους καλλίμορφοι ἀρτιμελεῖς καὶ πρὸς πόλεμον ἱκανοὶ νέοι τῶν ἀπίστων.

... Ὅθεν διατάσσομεν καὶ παραγγέλλομεν ὑμᾶς, ὅπως, ἅμα ὡς φθάσῃ τὸ παρὸν Ὑψηλόν μου Αὐτοκρατορικὸν Διάταγμα, ἀμέσως διορίσητε καὶ ἐξαποστείλητε ἱκανὸν ἀριθμὸν Μπουμπασίρηδων (εἰδικῶν ἀπεσταλμένων) καὶ δι' αὐτῶν ἐπιληφθῆτε ὅσον τάχιστα τῆς ἐκλογῆς καὶ ἀποστολῆς τῶν νέων γενιτσάρων.

Ὡσαύτως ἔστω πρὸς γνῶσιν σας, ὅτι οἱ ἀποσταλησόμενοι οὗτοι Μπουμπασίρηδες, καθ' Ὑψηλήν μου Διαταγὴν θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐφαρμόζωσιν ἐν ἀνάγκῃ τὰ παραγγέλματα τοῦ γνωστοῦ ἱεροῦ Φετφᾶ τοῦ Σεϊχουλισλαμάτου, καθ' ὅν, ὅστις ἐκ τῶν ἀπίστων γονέων ἢ ἄλλος τις ἤθελεν ἀντιστῇ εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ γενιτσάρου υἱοῦ του, δέον ν' ἀπαγχονίζηται ἀμέσως εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας του, θεωρουμένου τοῦ αἵματός του ἄνευ ἀξίας (τέμι χετέρ).

Ἐγράφη ἐν τῷ Στρατοπέδῳ τῆς Ἀδριανουπόλεως τῇ 24ῃ τοῦ ἱεροῦ μηνὸς Ραμαζὰν ἐν ἔτει 1000 (=1600).

25Η ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Ὑπὸ τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου κ. ΜΙΧΑΗΛ

ΕΚΑΤΟΝ τριάκοντα πέντε ἔτη ἐπέρασαν ἀφότου ὑψώθη εἰς ἣν Ἁγίαν Λαύραν τὸ λάβαρον ἧς ἐλευθερίας καὶ ἀντήχησεν ἀπ' κεῖ, εἰς ὁλόκληρον τὸ Πανελλήνιον, τὸ σύνθημα τοῦ ἀγῶνος διὰ ἣν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος: Ἐλευθερία ἢ Θάνατος». Ἐπανλημμένως ἕως τότε εἶχεν ἐξανατῇ τὸ ἔθνος, καὶ εἶχεν ἀποπειρα'ῇ ν' ἀποτινάξῃ τὸν τυρανικὸν ζυγόν. Ὅλαι αἱ προηγούμεναι ἀπόπειραι ἐναυάγησαν οἰκτρῶς. Καὶ κτόπιν κάθε ἀποπείρας ἡ κατάστασις τοῦ δουλεύοντος Ἔθνους γίνετο χειροτέρα. Εἰς τὸ ἀπροχώητον εἶχε φθάσει ἡ ἀθλιότης τῆς ωῆς τῶν σκλάβων. Εἰς τὴν διάρισιν τῶν κατακτητῶν ἦσαν τὰ ρά των: ἡ τιμὴ τῶν οἰκογενειῶν ων, οἱ τόποι τῆς λατρείας των, ἡ φήμερος ζωή των καὶ τὰ ὑλικά ων ἀγαθά.

Δὲν ὑπῆρχε τότε ὀργανισμὸς Ἡωμένων Ἐθνῶν. Ὁποία ἀφέλεια, ρθότατα θὰ ψιθυρίσουν πολλοὶ πὸ τοὺς ἀναγνώστας μου. Δὲν πῆρχε, θὰ μοῦ εἴπουν, τότε Ὀργανισμὸς Ἡνωμένων Ἐθνῶν! Ἀλλὰ αὶ ἂν ὑπῆρχεν; Αἰσθάνονται, θὰ οῦ εἴπουν, σήμερον τὴν ὕπαρξίν ου οἱ δοῦλοι, οἱ ἐξόριστοι, οἱ μεαξὺ ζωῆς καὶ θανάτου εὑρισκόμεοι Ἐσθονοί, Λιθουανοί, Ρῶσσοι, Πολωνοί, Τσεχοσλοβάκοι, Ρουμάοι καὶ ὅλοι τέλος πάντων, ποὺ ὑρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸν πρωοφανοῦς σκληρότητος ζυγὸν τοῦ κθέου καὶ ὑλιστικοῦ Κομμουνιμοῦ; Φαντάζεται ὅμως κανεὶς τὴν ιοῖραν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ 453 καὶ ἑξῆς, ἀφοῦ καὶ τώρα οὐσιαστικῶς τίποτε δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσφέρῃ ὁ Ὀργανισμὸς κὼτὸς εἰς τοὺς καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκοντας σκλάβους τῆς ἐρυθρᾶς ικτατορίας. Ὅπως μᾶς πληροφοροῦν γνωστοί, Γάλλοι πρὸ πάντων, τεριηγηταὶ τῆς σκλαβωμένης Ἑλλάδος, περισσοτέραν ἀξίαν καὶ σημασίαν διὰ τοὺς κατακτητὰς εἶχον τὰ ζῶα τὰ ἄλογα καὶ τὰ τετράποδα, παρὰ ὁ ἄνθρωπος ὁ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθείς.

Ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῇ κανεὶς τὸν λεγόμενον «κεφαλικὸν φόρον», ποὺ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ καταβάλλουν οἱ ραγιάδες διὰ νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νά... φέρουν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν ὤμων! Οἱ τότε μεγάλοι τῆς Εὐρώπης! Παρηκολούθουν βεβαίως τὴν κατάστασιν. Ἐλάμβανον, ὅπως ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐκθέσεις τῶν πρεσβειῶν των σχετικῶς μὲ τὴν κατάστασιν τῶν δούλων Ἑλλήνων. Εἶχον ὅμως, πλέον τὴν πεποίθησιν, ἀκόμη καὶ κατὰ τὰ ἔτη τὰ πρὸ τῆς ἐξεγέρσεως, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως, ὅτι ἡ ἐλευθέρα καὶ ἀνεξάρτητος Ἑλλὰς ἀνῆκεν εἰς τὸ παρελθόν, ὅτι τὰ διανοητικὰ καὶ ἀρχιτεκτονικὰ ἀριστουργήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς ἦσαν ἐλεύθεροι καὶ ἀνεξέλεκτοι νὰ τὰ καρποῦνται, νὰ τὰ κλέπτουν, καὶ νὰ πλουτίζουν μὲ αὐτὰ τὰ ἐθνικὰ μουσεῖα των, μὲ τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶχε ταφῇ διὰ παντός.

Αὐτὸς δὲ ἦτο ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον κατάπληκτοι εἶχον ἀκούσει τὴν πανελλήνιον ἐξέγερσιν τοῦ 1821 καὶ ἔσπευσαν νὰ τὴν καταδικάσουν ὡς ἀπονενοημένον κίνημα, προωρισμένον νὰ γίνῃ ἀφορμὴ ἐξοντώσεως καὶ τῶν Ἑλλήνων, ποὺ εἶχον ἕως τότε ἀπομείνῃ ἀπὸ τὴν σκληρότητα καὶ τὴν μανίαν τοῦ κατακτητοῦ. Δύνανται, λοιπόν, οἱ νεκροὶ νὰ ἀναστοῦν; διηρωτῶντο. Εἶναι δυνατὸν ὁ ποντικὸς νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν ἐλέφαντα; Ἢ μήπως, ἔλεγον οἱ ἀπαισιοδοξότεροι, ἠμπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἱστορία τοῦ Δαβὶδ κατὰ τοῦ Γολιάθ;

Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ ἡ ὑπόθεσις κανεὶς ἀπὸ τοὺς μεγάλους, ἀπολύτως κανείς, οὔτε ἐνίσχυσεν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐνεθάρρυνε τὸν μνημειώδη τῆς ἐθνικῆς ἐπαναστάσεως ἀγῶνα. Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὸν κατεδίκασαν μὲ τὰ χειρότερα χαρακτηριστικὰ εἰς βάρος τοῦ ἐθνικοῦ μας χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς ψυχῆς· οἱ δῆθεν φίλοι μας, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ἀγῶνος ἔχυναν δάκρυα θερμὰ διὰ τὴν ὁριστικὴν καταστροφήν μας, ποὺ μὲ βεβαιότητα τὴν προέβλεπον· οἱ δὲ τῆς οὐδετερότητος οἱ ὀπαδοί, οἱ φοβούμενοι τὸν βάρβαρον ἐπιδρομέα, προσπαθοῦντες νὰ διατηροῦν τὴν εὔνοιάν του, αὐθόρμητοι προσέφερον, μ' ὅλον τοῦτο, τὴν μεσολάβησίν των διὰ νὰ σταματήσῃ ὁ ἀγὼν ἐν τῇ γενέσει του.

Καὶ οἱ Φιλέλληνες θὰ ἐρωτήσουν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας; Βεβαίως ὑπῆρξαν καὶ Φιλέλληνες. Αὐτοὶ ὅμως ἦσαν ἄτομα, ποὺ ἐμετρῶντο εἰς τὰ δάκτυλα τῆς μιᾶς χειρός, ποὺ καὶ αὐτοὶ ἐξεδηλώθησαν ὅταν ἔγινε γνωστὸν ὅτι κάποια δύναμις μεγάλη ἐμπνέει τοὺς ἐπαναστάτας Ἕλληνας. Ναί, κάποια δύναμις μεγάλη καὶ πραγματικῶς πανίσχυρος ἐνέπνεε τοὺς Ἕλληνας ἐπαναστάτας. Οἱ περισσότεροι εἶχον ὑποθέσει, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς τότε κραταιᾶς Ρωσσίας. Ὅπως εἶχεν ἀφήσει νὰ νομισθῇ ὁ πρωταθλητὴς καὶ πρωτομάρτυς τῆς ἐπαναστάσεως, ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης.

Μόνον οἱ Ἕλληνες ἐγνώριζον τὸ μυστικόν. Μόνον οἱ μεμυημένοι εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν εἶχον, πρῶτοι αὐτοί, λάβῃ πεῖραν προσωπικὴν τῆς πανισχύρου δυνάμεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστήριξαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως τὴν ἔκβασιν. Ἡ δύναμις δὲ αὕτη ἦτο ἡ ἐκπορευομένη ἐκ τοῦ Σωτῆρος καὶ

Λυτρωτοῦ Χριστοῦ, καὶ δρῶσα εἰς τὸ περιβάλλον καὶ ἐκδηλουμένη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἀνθρώπου! Περίεργον, κατ' ἄνθρωπον, ἀλλ' ἀληθέστατον διὰ τοὺς πιστεύονας μὲ ὅλην τους τὴν ὕπαρξιν εἰς τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀέναον καὶ παντοτεινὴν βοήθειαν καὶ δύναμιν. «Σήμερον τῆς Σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου ἡ φανέρωσις», ψάλλων ἐν ψυχικῇ ἀγαλλιάσει ὁ Παλαιῶν Πατρῶν, μετὰ τοῦ συνεορτάζοντος κλήρου καὶ λαοῦ, ὑμνολόγει ταυτοχρόνως τὴν ἔναρξιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, σύνθημα τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε τὸ: «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος». Καὶ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ θριαμβεύσῃ. Ὡμιλοῦμεν πολλάκις περὶ ἀποφασιστικότητος. Ἀληθῶς ὑπάρχει ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη δύναμις τῆς ψυχῆς, τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου. Τὸ «σῆμα τὸ κατατεθὲν» τῆς γνησίας καὶ ἀποτελεσματικῆς ἀποφασιστικότητος εἶναι ἡ ὁλόψυχος πίστις εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἀποφασιστικότητα εἶχε καὶ ὁ Νέρων καὶ ὁ Παῦλος, καὶ ὁ Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Μεγαλομάρτυς Γεώργιος, καὶ τοῦ Χίτλερ αἱ τρομοκρατικαὶ λεγεῶνες καὶ τῆς Ἑλλάδος τὰ παιδιά, ποὺ ἠγωνίσθησαν κατὰ τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ ὅλων τῶν χρωμάτων καὶ ἐνίκησαν καὶ ἐθριάμβευσαν.

Ἀγῶνα καὶ ἡμεῖς διεξάγομεν εἰς τὴν φιλτάτην μας πατρίδα τὴν Ἀμερικήν. Ἀγῶνα ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν. Διότι ὅταν παύσωμεν νὰ εἴμεθα ἑλληνοχριστιανοί· ὅταν ἀπεμπολήσωμεν τὰς παραδόσεις μας, καὶ δὲν ἀκούωμεν εἰς τὸ ἱερὸν περιβάλλον τῶν Ναῶν μας, τῆς λατρείας μας τὴν γλῶσσαν τὴν ἐκλεγεῖσαν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου Του, τότε θὰ χάσωμεν καὶ τὴν θρησκείαν μας καὶ τὴν ψυχήν μας. Τί μᾶς ὠφελοῦν τότε αἱ ἀνέσεις, τὰ ἀγαθά, αἱ μύριαι εὐκολίαι τῆς πατρίδος μας Ἀμερικῆς; «Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἂν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;».

Εἰς τὸν ἀγῶνα μας, λοιπόν, καὶ ἡμεῖς, ὡς ἀπόγονοι τῶν ἐπαναστατῶν τοῦ 1821, προτάσσομεν τὴν ἀποφασιστικότητα, ποὺ ἀντλεῖ τὴν δύναμίν της ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ τὸ πρόσωπον. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ πιστεύομεν ὅτι ὅπως ἐκείνων τοιουτοτρόπως καὶ ἡμῶν θὰ θριαμβεύσῃ ὁ ἱερός, ὁ ἅγιος, ὁ ἔνδοξος ἀγών.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 55ης σελ.)

Πολὺ ἐπιτυχῶς ἔχει γράψει ὁ Κόντογλου κάτω ἀπὸ τὴν εἰκόνα: «Τὸ ἐκ πνεύματος πνεῦμα ἐστιν».

Διὰ νὰ τονίσῃ τὴν διαφορὰν μιᾶς Βυζαντινῆς εἰκόνος καὶ μιᾶς θρησκευτικῆς ζωγραφιᾶς, ἡ ὁποία ἔχει θρησκευτικὸν θέμα, ἀλλὰ στερεῖται πνευματικότητος, ὁ Κόντογλου παρουσιάζει ἀπέναντι τῆς εἰκόνος τοῦ Βλαδιμήρου τὴν εἰκόνα ἑνὸς θρησκευτικοῦ ἔργου τοῦ φημισμένου Ἰταλοῦ ζωγράφου Ραφαήλ, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται «Ἡ Παναγία μὲ τὸ Βρέφος». Ἐδῶ ὁ Ραφαὴλ ἔχει ζωγραφίσει πλαγίως τὴν Παναγίαν. Παρουσιάζει μίαν παχειὰν μητέρα μὲ ἕνα ἀκόμη παχύτερον βρέφος εἰς τὴν ἀγκαλιάν της. Τὸ βρέφος εἶναι ἐντελῶς γυμνόν. Ἡ ἐντύπωσις ποὺ μᾶς δίδει ἀμέσως τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι ὅτι ἡ ἔμφασις εἶναι εἰς τὴν σάρκα καὶ ὄχι εἰς τὸ πνεῦμα. Ἂν ὁ Ραφαὴλ παρέλειπε ἕνα μικρὸ σταυρουλάκι εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ ἔργου, δὲν θὰ ἠξεύραμεν ἂν αὐτὸ τὸ ἔργον παρουσίαζε μίαν καλοθρεμμένην Ἰταλίδα μὲ τὸ μωρό της ἢ τὸν Κύριόν μας μὲ τὴν Παναγίαν. Δὲν δείχνει δηλαδή, κανένα πνευματικὸν στοιχεῖον ὅπως ἡ Βυζαντινὴ εἰκόνα συνήθως παρουσιάζει. Πάλιν πολὺ ἐπιτυχῶς ὁ Κόντογλου ἔχει γράψει κάτω ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦ Ραφαήλ: «Τὸ ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστιν».

Καὶ αὐτὸν τὸν ὄχι λειτουργικὸν καὶ ὄχι πνευματικὸν χαρακτῆρα βλέπομεν σήμερον δυστυχῶς καὶ εἰς πολλὰς εἰκόνας τῆς ἰδικῆς μας Ἐκκλησίας.

Πρὶν τελειώσωμεν εἶναι ἀνάγκη νὰ τονίσωμεν ἕνα σπουδαῖον σημεῖον ἐν σχέσει μὲ τὴν Βυζαντινὴν εἰκονογραφίαν. Ὅταν δηλαδὴ ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἀποδίδωμεν τι μὴν εἰς μίαν εἰκόνα, δὲν προσκυνοῦμεν τὸ ξύλο μὲ τὸ ὁποῖον εἶνα κατασκευασμένη ἡ εἰκόνα, ὅπως οἱ εἰδωλολάτραι προσκυνοῦν τὰ εἴδωλά των. Ἡ τιμὴ τὴν ὁποίαν δείχνομεν εἰς μίαν εἰκόνα ἀποδίδεται εἰς τὸ πρωτότυπον, τὸ ὁποῖον ἡ εἰκόνα ἀντιπροσωπεύει, ὅπως εἶπε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Δηλαδὴ ὅταν τιμῶμεν μίαν εἰκόνα τῆς Παναγίας, δὲν προσκυνοῦμε τὸ ξύλον, ἀλλὰ τιμῶμεν τὴν ἰδία τὴν Παναγίαν. Καὶ πάλιν πρέπε νὰ τονίσωμεν ὅτι ἡ τιμὴ αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ λατρεία τὴν ὁποίαν ἀποδί δομεν μόνον εἰς τὸν Θεόν. Διότ μόνον εἰς τὸν Θεὸν ἁρμόζει προσκύνησις, ἡ ὁποία ὀνομάζετα λατρεία.

Γενικῶς ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμε ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς κυρίους λόγου διὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι ἡ πλουσιωτέρα καὶ ἡ πιὸ βαθεῖα πνευματικῶς, εἶναι τὸ ὅτι ἔχει τὴν Βυζαντινὴν τέχνην εἰς τὴν Παράδοσίν της. Ἡ Βυζαντινὴ τέχνη δὲν ὠφελεῖ μόνον τοὺς ἀγραμμάτους, οἱ ὁποῖοι διαβάζουν καὶ μανθάνουν τὴν Ὀρθοδοξίαν διὰ τῶν εἰκόνων ἀντὶ διὰ τῶν γραμμάτων ἀλλὰ βοηθεῖ καὶ ὅλους μας, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦμεν νὰ καλυτερεύσωμεν τὴν πνευματικήν μας ζωήν.

Ἡ Βυζαντινὴ τέχνη εἶναι ἕνα πολύτιμον στοιχεῖον τῆς θρησκείας μας, τὸ ὁποῖον ἠγωνίσθησαν οἱ πρόγονοί μας νὰ διατηρήσουν. Εἶναι μία ἱερὰ κληρονομία μὲ πολυτίμους θησαυροὺς πολλῶν αἰώνων. Δι' αὐτὸ ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ διατηρήσωμεν καὶ νὰ καλλιεργήσωμεν τὴν πατροπαράδοτον τέχνην τῆς Ἐκκλησίας μας ὁλοψύχως.

A Selection of Hymns from the Services of the Triodion*

SUNDAY OF THE PHARISEE AND THE PUBLICAN

ALMIGHTY LORD, I have known how effective are ears; for they snatched Hezekiah from the doors of eath, and saved the sinning woman from her chronic iquities. And as for the publican they justified him ore than the Pharisee. Wherefore, I implore Thee number me among them, and have mercy upon me.

* * *

LET US RUN away from the evil vaunting of the harisee, and learn the true humility of the publican, hat we may ascend crying to God with him, Forgive s Thy servants, O Christ Saviour, who wast born of e Virgin and willingly bore the Cross for our sakes, nd with Him raised the world by His divine might.

* * *

O LORD, Thou didst reproach the Pharisee when e justified himself, boasting of his deeds; and justied the publican when he approached humbly, seekng forgiveness with sighs; for Thou dost not draw ear to arrogant thoughts, nor turn away contrite earts. Wherefore, we also kneel before Thee meek, O Thou who didst suffer for our sakes. Grant s forgiveness and Thy Great Mercy.

SUNDAY OF THE PRODIGAL SON

HAVING SQUANDERED the riches of the fatherly ift, I, wretched one, grazed with the dumb beasts. desired their food and hungered; for I had not nough. Wherefore, I shall return to the compasonate Father, crying with tears, Receive me as one f Thy servants, as I kneel to Thy love to mankind, nd save me.

* * *

THE RICHES of the grace which Thou, O Saviour, idst give me, I spent vainly, wretched one, when I et out on a hapless journey. Living in extravagance ith devils, I squandered it in an evil way. But havng returned, receive me, O compassionate Father, s the prodigal son, and save me.

* * *

I HAVE DESTROYED Thy riches, O Lord, wretched ne, squandering it, and submitted myself to evil evils. Wherefore, O most compassionate Saviour, ave compassion on me, purify me, polluted one, and estore to me the first robe of Thy kingdom.

MEAT FARE SUNDAY

WHEN THE THRONES are placed, and the books are opened, and God sitteth for judgment, O what a fearful sight, as the angels stand in fright, and the river of fire floweth by! What then shall we do, we men who have come under condemnation by reason of the multitude of our sins? And as we hear Him call the blessed of His Father to His kingdom, and send the sinners to punishment, who will bear that terrible verdict? Wherefore, O Saviour and Lover of mankind, alone King of the ages, hasten to me before the end with repentance, and have mercy upon me.

* * *

WOE TO THEE, O darkened soul! For how long wilt thou not cease from evil doing? How long wilt thou lie down in idleness? Why thinkest thou not on the fearful hour of death? And why tremblest thou not at all at the terrible Altar of the Saviour? What, perchance, shalt thou reply or what reason give, when thy deeds shall rise to reproach thee, and thy works condemn and confute thee? Wherefore, O my soul, the time is at hand, hasten in faith before it is too late, and cry, I have sinned against Thee, O Lord, I have sinned; but I know Thy compassion, O Good Shepherd, Lover of mankind. Forbid me not, therefore, to stand at Thy right hand, for the multitude of Thy mercies.

* * *

LET US GO BEFORE, O brethren, and cleanse ourselves for the queen of virtues; for behold she hath come bringing to us a fortune of good deeds, quenching the uprisings of passion and reconciling the wicked to the Master. Let us welcome her, therefore, shouting to Christ God, O Thou who rose from the dead, keep us uncondemned, who glorify Thee, O Thou who alone art sinless.

(From the "Orthodox Prayer Book"
Compiled and arranged by the
Rev. Seraphim Nassar)

---

* The Triodion is a book consisting of Services for the Movable Feasts from the Sunday of the Pharisee and the Publican to the Great Saturday of Passion Week.

THE QUESTION BOX
FROM TOPIC TO TOPIC

By Rev. LEONIDAS C. CONTOS
Los Angeles, Calif.

Is Orthodoxy the State Religion of Greece?

The Greek Orthodox Church is the state church in Greece. As a matter of fact, a special ministry, called the Ministry of Religion and Education, takes care of the secular side of the Church affairs. The head of the Church is the Archbishop of Athens and all Greece, elected, as are all bishops, by the Holy Synod. In recent years a completely new financial system was set up to provide for the compensation of all clergymen through a central office. This financial system has proved an excellent solution to an old problem and is felt to have more virtues than faults.

The Church has always been for the Greek people not only the defender of the faith, but also the guardian of the language and the leader in every effort of the people to preserve their identity. The steadfastness of high churchmen was admirably demonstrated by the late Archbishops Chrysanthos and Damascenos.

There are in all Greece today about 7,500 churches and some 8,000 priests ministering to a population of eight million. While the Orthodox Church is the state church, Greece's constitution guarantees freedom of worship and, according to the 1940 census, the country had 135,000 Moslems, 68,000 Jews, 29,000 Roman Catholics, 16,000 Armenians and 6,000 Protestants of all denominations.

What is the meaning of birds featured in the ornamental scheme of the Church?

It is true that at least four kinds of birds appear frequently in the ornamental scheme of the church. In the intricate cast stone work over the entrance the composition is dominated by peacocks drinking from a fountain. The peacock is a very ancient symbol of the Resurrection. When he sheds his feathers he grows more brilliant ones than those he lost. The fountain suggests immortality.

The eagle is suggestive of watchfulness and strength. It appears on the pulpit supporting the lectern; also as the identifying symbol of the Evangelist St. John because he rose to the loftiest heights of his Gospel in dealing with the divine nature of Christ.

The dove is symbolic of the third person of the Trinity, since at the baptism of the Lord the Holy Spirit descended in the form of a dove. This bird is also the universal symbol of peace.

The pelican is the symbol of the atonement. According to legend this bird was believed to pierce its own breast and draw blood to feed its young. Thus it brings to mind the atoning sacrifice of Jesus.

Another mythological winged creature is an early Christian symbol of the Resurrection and immortality. It is the Phoenix, which was believed to live a thousand years, then at death burst into flame, only to rise again from its own ashes. This is only a small suggestion of the richness and beauty to be found in the language of Christian symbolism.

Did the historic controversy over iconoclasm, under the Byzantine Emperor Leo III, have any lasting consequence on the use of statues or pictures in the Eastern Church?

To give the answer to this question will necessitate a few words of explanation for the benefit of those who are not familiar with this important phase of the Church's growth. The iconoclastic controversy, basically a conflict over the popular custom of paying reverence to sacred pictures, threatened the foundations of Orthodoxy for more than a hundred years. Iconoclasm, by the way, means, literally, breaking pictures. Some see in this long and bitter conflict a Puritan reaction to superstition; others, an intrusion of imperial ambition into the domain of the Church. Perhaps it was both. In any event, it represents a tragic clash of principles.

With the spread of Christianity among gentiles, representations of Christ and the Saints became inevitable; in fact, they found favor both with the State and the Church, particularly after Justinian's time.

From the middle of the sixth century we find churches dedicated to the Theotokos and the Saints, and, placed in these sanctuaries, representations of the saintly persons to whom they were consecrated. The veneration of these icons soon took the form of adoration, a tendency which, for the sake of religious education, was not discouraged.

In 726, Leo III issued a decree against icon-worship; the result was violent rioting and a revolt in Greece, put down by force of arms. Thus began a long struggle between emperor and army on the one hand, and on the other, Orthodoxy represented by the monks. Except for a brief interval during the reign of Irene, the conflict lasted until 842, when Theodora, reigning for her under-age son, Michael III, restored the icons. The first Sunday in Lent, Sunday of Or-

(Continued on page 69)

Ο ΚΥΠΡΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΣ

Διὰ τῆς συλλήψεως καὶ ἐξορίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου καὶ τῶν συνεργατῶν του ὑπὸ τῶν Ἄγγλων, ἡ ἔννοια τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων λαῶν καὶ ἀτόμων, ὑπὲρ ταῦτα δὲ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ὑπέστησαν τραῦμα ἐξόχως σοβαρὸν καὶ ἐπικίνδυνον.

Παντοῦ, ὅπου ἄνθρωποι προηγμένοι καὶ σεβόμενοι τὰς ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδράζεται ὁ ἐλεύθερος καὶ πεπολιτισμένος κόσμος, δοκιμάζουν θλῖψιν, ἀλλὰ καὶ ὀργὴν δικαίαν διὰ τὴν πρᾶξιν αὐτήν, ἥτις ὑπενθυμίζει χρόνους σκοτεινοὺς καὶ παρωχημένους.

Ὁ Χριστιανικὸς κόσμος καὶ μεταξὺ τούτου τὰ εὐσεβῆ τέκνα τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀδυνατοῦντες νὰ ἐξηγήσουν τὴν ἀνελευθέραν καὶ ἀσεβῆ ἐνέργειαν ταύτην τῶν Ἄγγλων, τείνουν νὰ πιστεύσουν μετὰ λύπης βαθυτάτης, ὅτι οὗτοι παρουσιάζουν ἤδη σημεῖα φθορᾶς καὶ καταπτώσεως ἀνησυχαστικά. Ἄλλως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ περιφρόνησις τάσης παραδεδεγμένης ἠθικῆς ἀρχῆς καὶ παντὸς σεβασμοῦ πρὸς ὅσα εἶναι τόσον ἱερὰ καὶ προσφιλῆ εἰς ἔθνη καὶ ἄτομα χριστιανικά. Ποῖον εἶναι ἐπὶ τέλους τὸ μέγα ἔγκλημα τοῦ Μακαρίου καὶ τῶν συνεργατῶν του, ὥστε νὰ συλληφθοῦν καὶ νὰ ἐγκλεισθοῦν εἰς τὰς ἐρημονήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ; Ἐκπρόσωπος οὗτος μιᾶς Ἐκκλησίας ζώσης, ὡς εἶναι ἡ Ἑλληνορθόδοξος Ἐκκλησία, εἶδε καὶ ἔζησε τὴν τυρρανικὴν μεταχείρισιν τῶν πνευματικῶν του τέκνων ὑπὸ τῶν Ἄγγλων, ἔγινεν ὁ φυσικὸς ἑρμηνευτὴς τοῦ πόνου των καὶ τιμίως καὶ εὐθαρσῶς ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς ἀδικοῦντας νὰ ἀναγνωρίσουν εἰς αὐτὰ τὸ στοιχειῶδες ἀνθρώπινον δικαίωμα νὰ ζήσουν ἐλευθέρως κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τῆς Πατρίδος των. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἔγκλημα. Εἶναι ἱερὸν καθῆκον κάθε τιμίου ἡγέτου, ἰδιαιτέρως δὲ ἑνὸς εὐσυνειδήτου Ἱεράρχου. Εἶναι ἀκόμη θετικὴ προσφορὰ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Δύσεως, ἥτις μάχεται σήμερον τὴν σκληρὰν μάχην τῆς ἐπικρατήσεως ἐναντίον τοῦ ἑτέρου κόσμου τῆς βιαίας ὑλικῆς καὶ πνευματικῆς ἐπιβολῆς.

Ἂν εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἡ Δύσις δὲν προσκομίσῃ πάντα τὰ δείγματα τῆς ἐμπράκτου της προσηλώσεως πρὸς ὅσα κηρύσσει καὶ ὑψώνει ὡς σημαίαν καὶ ὡς συνθήματα, ὁ ἀγὼν θὰ χαθῇ, ἡ περιοχὴ τῆς ἐλευθερίας θὰ σμικρύνῃ καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἀκολουθήσουν δρόμους ξένους πρὸς τοὺς δρόμους ποὺ ἐχάραξεν ἡ Χριστιανικὴ ἀλήθεια.

Ἀλλὰ ἂν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀπέβαλεν ἐντελῶς συνείδησιν τῆς πραγματικότητος καὶ ἡ ὑπεροψία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμούς της, αἱ λοιπαὶ Κυβερνήσεις τῶν ἐλευθέρων λαῶν δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἀφυπνισθοῦν ἐγκαίρως, ὥστε νὰ τεθῇ τέρμα εἰς πράξεις βίας καὶ καταπατήσεως ὑψηλῶν ἀρχῶν καὶ νόμων.

Ἡ Κυβέρνησις ἰδίως τῆς χώρας μας, τὴν ὁποίαν ἡ Θεία Πρόνοια ἔθεσεν ἐπικεφαλῆς τῶν ἐλευθέρων λαῶν, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἀνεχθῇ καὶ τὰς παραβιάσεις καὶ τὰ μέτρα τῆς βίας μιᾶς συμμάχου χώρας ἐναντίον τοῦ ἡρωϊκοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων.

Αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι ἐπίσης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθοῦν ἀδιαμαρτυρήτως τὴν σύλληψιν καὶ τὸν διὰ τῆς

ἐξορίας καὶ φυλακίσεως ἐξαναγκασμὸν εἰς σιωπὴν ἑνὸς τιμίου Ἱεράρχου, ὅστις ἐστάθη παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀδικουμένων πνευματικῶν του τέκνων. Αἱ διαμαρτυρίαι τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν διὰ τὰς φυλακίσεις καὶ τοὺς διωγμοὺς Ἱεραρχῶν ἐντὸς τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος ἠχοῦν ἀκόμη εἰς τὰ ὦτα μας. Ἀναμένομεν νὰ πράξουν τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὴν βιαίαν ἀπαγωγὴν καὶ φυλάκισιν τοῦ Μακαρίου. Ἡ Ἑλληνορθόδοξος Ἐκκλησία πάντως ἐπετέλεσε τὸ καθῆκον της. Ἐμπνεομένη ἀπὸ τὴν αἰωνόβιον ἱστορίαν της, κατεδίκασε τὴν ἀσεβῆ πρᾶξιν τῶν Ἄγγλων καὶ προσεύχεται, ὅπως ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὸν δρόμον τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ δικαίου.

Ἡ Ἐκκλησία Ἀμερικῆς διὰ στόματος τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς ἀπεδοκίμασε τὴν ἀνίερον ἐνέργειαν τῶν κατακτητῶν καὶ ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν της συμπάθειαν πρὸς τὸν δοκιμαζόμενον Ἱεράρχην καὶ τὸ ποίμνιόν του. Τὰ τέκνα τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίας μας, ποὺ ἔχουν τὴν τιμὴν καὶ τὸ προνόμιον νὰ εἶναι πολῖται τῆς μεγάλης καὶ φιλελευθέρας Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας, ἐκφράζουν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ βία θὰ καμφθῇ ταχέως καὶ δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα, ποὺ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος θὰ ἐπιστρέψῃ ἐν μέσῳ τοῦ ἀπορφανισθέντος ποιμνίου του. Ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης ἂς στρέψῃ τὰς καρδίας ὅλων τῶν ὑπευθύνων πρὸς τὸν δρόμον, ποὺ διαγράφουν αἱ ἀρχαὶ τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ πρέποντος.

The Religious News Observer

REV. D. J. CONSTANTELOS, Editor
Perth Amboy, N. J.

Growing Tide of Unity

Speaking at the Union Theological Seminary recently, Eugene C. Blake, President of the National Council of Churches, declared that a "growing tide of unity" is spreading among the churches. "There is a tremendous difference now compared with 50 years ago, when there were no church agencies to express unity," he said. "Churches cannot remain separate if they recognize each other as being Christian."

The Christian Century, Feb. 2

The Seventh Scroll Yields Its Secrets

The last of the seven so-called Dead Sea Scrolls, found in a cave in 1947, yielded its secrets today. Until now it had been known as the Scroll of Lamech. The name of Lamech occurs in chapter five of the Book of Genesis as a son of Methuselah and the father of Noah.

From a fragment of the 2,000 year old scroll that was detached in 1948, United States Scholars concluded that this was the "Apocalypse of Lamech," a work known only from its listing in an ancient Greek record. Dr. John C. Trever, Prof. Charles C. Torrey, and Prof. William F. Albright, all authorities in Biblical research, supported this view.

The New York Times, Feb. 8

Warns Against Treating Non-Catholics As "Wayward Rebels"

Archbishop Richard J. Cushing of Boston, in a sermon in New York City, admonished Roman Catholics against treating non-Catholics as "Wayward rebels who have deliberately rejected Christ's teachings." The Archbishop preached at services in St. Patrick's Cathedral marking the opening of the Choir of Unity Octave, the annual week-long period during which Catholics throughout the world pray for the reunion of Christendom.

Rather than being intolerant, he said, Catholics "should approach the 'other sheep' in a spirit of love for the truth of God's revelation regarding His church; in a spirit of tolerance born of love of the truth and nurtured in supernatural charity; and in a spirit of zeal for the triumph of truth over the disintegrating influences of hatred and dissension."

Christianity and Crisis, Feb. 6

Florovsky Named to Harvard Divinity School

Dr. Georges Florovsky of New York, prominent Russian Orthodox theologian, has been named professor of Church History at Harvard Divinity School, Cambridge, Massachusetts.

The appointment was announced by Dr. Douglas Horton, dean, who said Father Florovsky would begin classes at the school in February. He described the Orthodox theologian as being "generally accounted one of the world's leading scholars" in Church History.

A native of Russia, Father Florovsky was graduated from the University of Odessa in 1916 and fled the country four years later to escape its communist regime. Since 1947 he has been dean of St. Vladimir's Russian Orthodox Theological Seminary in New York, which has its classes and residence at Union Seminary.

The Messenger, Feb. 7

Religion's Role Increasing

Education and the ministry — both "undernourished" for today's competition for able college students — are showing increasing numbers of men and women of promise at Harvard University.

President Nathan M. Pusey reports that student enrollment in the Harvard Divinity School is at its highest in the 135-year history of the school. As to religion in higher education, Mr. Pusey thinks "there is reason to believe the tide is turning. . . . Within the university world the indifference long accorded to religion when it seemed to have little to do with the 'pressing concerns of life,' has been giving way. . . . It was only yesterday that theology was simply 'tolerated' within universities as needlessly embarrassing to expunge; today it is almost universally acknowledged that the study of religion rightfully belongs there and that this is because religion's concerns make vital claims upon us all."

The Churchman, Feb. 1

The Yonan Codex

The Society of Biblical Literature and Exegesis said this about the Yonan Codex, an early Biblical manuscript of disputed age: "The Yonan Codex is a copy of the Syrian Peshitta, a version which was made from the Greek New Testament at about the beginning of the fifth century and which contains twenty-two of the twenty-seven books of the New Testament. . . . About three hundred manuscripts of the Peshitta version are known to exist . . . several of these are older than the Yonan Codex. A fair estimate of the value of a manuscript like the Yonan Codex is about $5,000. (The sponsors of this manuscript claim it to cost 1,500,000 dollars.)"

Presbyterian Life, Feb. 4

"Greece Without Ruins"

This is the title of a very enlightening and amusing article published in Harper's Magazine, February 1956. It concludes as follows: "But it would be a mistake to visit Greece for its theater, its cinema, or its music; or even, primarily, for its ruins. One should visit it, first and foremost, for its unparalleled landscape and its unparalleled inhabitants."

Harpers, February 1956

SERVICE AND THEN

By WILLIAM B. STROYEN
Chaplain (1st Lt.) USAF
Sampson Air Force Base

WE still have about three million men in the armed forces. Each year approximately one million men enter the armed forces — and what is more important for the churches, each year about one million men return to the civilian life to strengthen or to ignore completely the churches in their home communities. Almost every boy born in the next twenty-five years will spend some time with the service — Army, Navy, or Air Force. The Armed Services have reached into the vast majority of our homes and the end is still not in sight.

If during this difficult time, the serviceman is the object of intelligent concern on the part of his home church this will go far toward seeing him through. And the chances are that he will, upon discharge, return to become an influence in that church. If, however, he is neglected, as is unfortunately the case far too many times, then he will be resentful and bitter — and will, quite understandably, feel no obligation toward that church when he returns home from military service.

The home parish and the chaplain must work closely to help the serviceman through this difficult period when the man is separated from the stabilizing forces of family and home. First, what can the priest and home parish do to help? I wish that every pastor and, indeed, every church member could see the delight on an airman's face as he comes into my office holding nothing but a common mimeographed bulletin from the Sunday service at home, and saying, "Look what I got in the mail today, Father!" To him it means that he is not forgotten. They remember him, and they know his address — and they care! How much more effective to send a letter from time to time! Or a picture of the Sunday School class or other church and club activities. The serviceman who is regularly the object of this kind of attention looks forward to the time when he can get back into the activities of this kind of church.

Meanwhile, what are the religious experiences of these men on the Base? The Orthodox Chaplain serving in the Armed Forces has a very unique opportunity of working with young men and women who, in a few years hence, can become leading influences in their Orthodox communities at home. How does he go about his work? During the first week of training every man is scheduled to see a chaplain. During this orientation and indoctrination interview, I explain to the recruit the Orthodox program at Sampson Air Force Base. We discuss his former religious training and his outlook on religious subjects.

At Sampson, the airmen are encouraged to attend chapel at least every Sunday morning. Here they take active participation in the service. They may read the epistle, serve as altarboys, take the collection, or pass out the Orthodox religious literature. It was a strange feeling for me at first to have altarboys several inches taller than myself. The phase they enjoy the most is being able to sing the Divine Liturgy. I have mimeographed booklets with the music in two-part harmony, thus it is very easy for the men to follow the service. We read in unison, the Creed, the Lord's Prayer, the Communion Prayer, and the Serviceman's Prayer. The responsive singing and reading is so fervent that it often brings tears to many eyes; in addition, many men feel that this is the first time at which they have had the opportunity to take active part in the service at the church. They are given grown-up responsibilities and they execute them very diligently. Oh parents! if only you could see them at this time. How proud you would be.

Besides this, religious instruction is held once a week. Over 95% of the recruits–basics, voluntarily attend these lectures. Remember, this lecture is at seven in the evening and they have been up since four-thirty in the morning. They come of their own free will; no mama or papa to push them. They listen to a series of ten lectures on Orthodoxy and have the opportunity to ask questions on Orthodox Christianity. An open door policy prevails at my office. Which means that I am always available for individual consultations— a time for airing personal worries or concern. The chapel is open twenty-four hours a day for private meditation and prayer.

Many other activities are held during the year to keep them aware of their church; these are too numerous to mention. When the Basic is ready to leave Sampson, I give him a list of all the Eastern Orthodox Churches in the United States, for many bases do not have an Orthodox Chaplain. I receive letters from men from all over the world where by unsolicited testimony, they tell me how much they have learned to love God and their Orthodox religion at Sampson. I am sure that understanding the depth and beauty of the Orthodox faith has helped them to come to this glorious conclusion. As Chaplain I must also fulfill the work of the Air Force Chaplain's Six Point Program:

I. Worship and Pastoral Functions
   1. Divine Services
   2. Holy Day, Seasonal and Patriotic Observances
   3. Special Devotions
   4. Missions, Retreats
   5. Confessions, Communions, Baptisms, Marriages, etc.

(Continued on page 65)

MIGHTY WOMEN IN MINIATURE

NAOMI AND RUTH — THE ANSWER TO MOTHER-IN-LAW AND DAUGHTER-IN-LAW PROBLEMS

By Presvytera EFROSINE VASILIOU
St. Paul, Minn.

THOSE advocates of national superiority, who would lop off and discredit the foreign limbs on their ancestral tree, will find little comfort or support for their position from the Book of Ruth. Likewise, those who hold to the belief that the mother-in-law is a natural cause of discord within the family will read with astonishment and disbelief the four chapter account of one mother-in-law and her daughter-in-law found in the Book of Ruth.

This little gem in Biblical literature, which has as its purpose the tracings of King David's ancestry, must have basis in fact because no Israelite would think of inventing a Moabitess as the grandmother of that exalted prince. The action of the story related in the Book of Ruth took place between 1322 and 1312 B.C., roughly two hundred and fifty years before the birth the David. The scene of the story is first in Moab, a heathen country to the east of the Dead Sea, and later in Bethlehem, Judah.

When the story begins, Naomi, an Israelite and widow of Elimelech, has made up her mind to return to her old home in Bethlehem. We are to think that she never sojourned in Moab of her own desire, but rather to please and obey her dead husband who thought to better his lot by moving in among the Moabites. To begin with, there were four in the family — Elimelech, Naomi, and their two sons, Hahlon and Chilon. During her years of residence in Moab, Naomi has lost husband and sons by death; and has gained a dubious prize of two daughters-in-law. Circumstances and local custom held the three women together up to the point where Naomi was about to leave Moab and cross over into Judah. At this juncture, Naomi, whether motivated by the motherly impulse to do what seems best, or whether desiring to return to the land of her birth unaccompanied and unhindered by two strange women, strongly urged Orpah and Ruth to return to "her mother's house." That there must have existed among them a sincere attachment is revealed by the record: "they lifted up their voice and wept. And they said unto her [Naomi], surely we will return with thee unto thy people."

After repeated remonstrances from Naomi, Orpah decided to go back among her own people; but Ruth "clave unto her" and said: "Intreat me not to leave thee, or to return from following after thee; for whither thou goest, I will go; and where thou lodgest, I will lodge: thy people shall be my people, and thy God, my God: where thou diest, will I die, and there will I be buried: the Lord do so to me, and more also, if ought but death part thee and me." Where in all literature, the sacred or the secular, will one find words to match these foregoing expressions of devotion and loyalty? With little to hope for beside the companionship of another lonely woman, and she a great deal older, Ruth, the Moabitess, turned her face toward Judah. And how was she to know any consideration or kindness from the people of Judah, the hereditary enemies of her people?

It was a beautiful compliment that she paid Naomi when Ruth gave so many assurances of her love and determination to share the lot of her mother-in-law. It is indicative of deep-rooted respect and well founded confidence of a younger woman in an older one, and it shows the completeness of their adjustment to each other. The family is the proving ground for human relationships. Naomi and Ruth had met and passed the "acid test." Their amiable association gives the lie to a current saying "that no house is big enough for two women to live together." Whatever angles had existed in the nature of one to rub and chafe the nature of the other had been rubbed smooth by the time we meet them on the road to Bethlehem. A fine understanding was evident between them. This is more remarkable for the reason that the daughter-in-law was not an Israelite, had not been raised to observe Jewish customs and to worship Jehovah. It speaks well for Naomi that she had been willing, in the first place, to accept Ruth as the wife of her son. And in those years during which they had lived together under one roof the time had been well spent in the tuning of two temperaments to produce harmony instead of discord.

There was something winsome in the character of the elder woman to call forth such admiration and attraction from the younger. Certainly, in order to make such a convert Naomi must have demonstrated in the daily round of duties and responsibilities a disposition to tolerance and understanding. Whatever feelings she may have had concerning the superiority of the Jews had been thoughtfully and discreetly passed over toward the attainment of a worthier objective — the winning of Ruth, another human being of infinite worth. In losing sight, if you please, of the glory of her Israelitish background Naomi was able to put a proper estimate upon the intrinsic value of her daughter-in-law. Strong psychological forces were at work to

cement a relationship of dignity, beauty, and permanence between the two. Probably at no time were the two consciously aware of what was taking place in their lives. But when the time arrived at which it was normal to suppose Ruth would prefer Moab to Judah, she unequivocally chose Judah. And this was Naomi's and the Lord's doing. Truly the sorrowing and disconsolate Naomi, despite her personal and family misfortunes, was an instrument of God's providence in bringing a heathen Moabitess to the knowledge of the true God and to devoted service in His kingdom.

For both of them the failure, which had looked so uncertain and fraught with difficulty, assumed a brighter aspect almost immediately upon their arrival in Bethlehem. It appears, at this point, that Ruth takes the initiative and lays plans whereby she can supply their necessities. Disregardful of any nationality prejudice, she went all alone into the barley fields among the other women gleaning there behind the reapers and began to fill her basket. She had not been gleaning long before her presence was noted by the owner of the field. Boaz, a kinsman of Naomi's husband, took special pains to make Ruth feel at home and secure in his field. And thus it was that a gentle courtesy ripened into love on the part of Boaz for Ruth.

Ruth shared Boaz's sentiments for her, and in the fulfillment of this romance, the mother-in-law played a prominent part. It was she who coached Ruth in the manner of making known to Boaz the nature of her feelings for him. The outcome was the marriage of Ruth and Boaz, financial and social security for both of the women, and, in time, the birth of a son to the couple. In Naomi's old age the boy Obed was "a restorer of her life and a nourisher of her old age."

In the story of Naomi and Ruth we find the Christian attributes of love, and faith, and unselfishness so beautifully and simply drawn. Out of a natural, though so often dishonored and ridiculed relationship — that of the mother-in-law, daughter-in-law situation — we have seen faithfulness and love rewarded a hundredfold. And who can say that Ruth's foreign background did not play a part in God's omnipotent plan to unite some quality of special significance with the acknowledged excellence of Israel to produce Obed, the father of Jesse, the father of David, and ultimately the husband of Mary "of whom was born Jesus, who is called Christ"?

SERVICE AND THEN

(Continued from page 63)

II. Religious and Moral Education
1. Lectures to Trainees and Permanent Party
2. Sunday Schools and Bible Classes
3. Wednesday Night Instruction
4. Released Time Religious Education for Children
5. Catechism, Baptism, Church Membership, Marriage Instruction
6. Denominational Societies
7. Scouts, Brownies, Cubs

III. Personal Counseling
1. Personal and Spiritual Consultations
2. Change of Station Interviews
3. Retraining Program and Guardhouse Visits
4. Group Discussions and Religious Data Cards
5. Pastoral Visits in Homes

IV. Humanitarian Services
1. Offerings and Collections for Relief Agencies
2. Delivery of Emergency Messages
3. Crash Calls, Casualty Notifications
4. Correlation with Welfare Agencies
5. Chaplain O.D.

V. Public Relations
1. Community Relationships and Participation in Program
2. Clerical Conferences
3. Religious and News Releases in Papers
4. Meetings with Public Officials; Radio and TV Shows
5. Letters to Parents and Other Civilians

VI. Cultural Leadership
1. Educational and Inspirational Lectures
2. Choir Rehearsals, Choral Performances
3. Fine Arts Activities; Music Appreciation; Dramatic Presentation
4. Sponsoring Attendance of Military Personnel at Selected Civilian Programs
5. I am also the Stockade Chaplain and in charge of the Rehabilitation Program for Confinees at Sampson Air Force Base, New York.

The thought that often occurs to me is — How will the civilian parishes help these Orthodox men to fit into the religious program of their church? The priest should welcome him from the amvon. The parishioners should shake his hand and tell him how much they have missed seeing him and should invite him to the various club meetings and socials. The church committee should find out what work he did while he was in the service; perhaps, he received specialized training that will be especially useful around the church. The first few weeks are vital weeks. If the veteran is neglected at this time the church may lose him forever.

Surely, cooperation in a dedicated program to serve our youth will strengthen and fortify them while they are away from home. When a serviceman, perchance, visits your community, clasp his hand and give him a warm welcome — make him feel at home. A serviceman's faith in God is made stronger when his fellow Orthodox shares his blessings with him.

Whether a man remains a God-fearing Christian depends upon whether we help him to find the way. As St. John Chrysostom says, "God having placed good and evil in our power has given us full freedom of choice; He does not keep back the unwilling, but embraces the willing."

ΕΤΟΣ ΚΒ΄ Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΑΡΙΘ. 432

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

Ἡ 13 Κληρικολαϊκὴ

Δι' ἐγκυκλίου της ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ ἐγνώρισεν εἰς τοὺς Ἱερατικοὺς Προϊσταμένους καὶ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Κοινοτικῶν μας Ναῶν, ὅτι ἡ 13η Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, πρόκειται νὰ συγκληθῇ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐν τῇ Πρωτευούσῃ τῆς χώρας μας Washington, D. C., καὶ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Σαββάτου 6ης Ὀκτωβρίου.

Εἰς τὴν ἐγκύκλιον προτρέπονται οἱ ἐν λόγῳ κοινοτικοὶ παράγοντες, νὰ συγκαλέσουν Γενικὰς Συνελεύσεις ἵνα ἐκλέξουν, ἐκτὸς τοῦ Ἱερατικοῦ Προϊσταμένου καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, καὶ δύο ἀκόμη λαϊκοὺς ἀντιπροσώπους καὶ ἐφοδιάσουν αὐτοὺς διὰ σχετικοῦ πληρεξουσίου. Οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοί, πρέπει νὰ εἶναι τακτικὰ Μέλη τῆς Κοινότητος ἐγγεγραμμένα εἰς αὐτὴν τοὐλάχιστον πρὸ ἔτους.

Περιφερειακὴ Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις τῆς 4ης Ἐπισκοπικῆς Περιφερείας

Προσεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου εἰς Περιφερειακὴν Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν οἱ Ἱερατικοὶ Προϊστάμενοι καὶ τὰ μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Κοινοτήτων, τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, τῶν Σχολικῶν Ἐφορειῶν καὶ τῆς Νεολαίας τῆς 4ης Ἐπισκοπικῆς Περιφερείας.

Ἡ περιφερειακὴ αὐτὴ Κληρικολαϊκὴ θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Εὐαγγελισμὸς» τῆς ἐν Σακραμέντῳ Καλιφορνίας Κοινότητος, ἀπὸ τῆς 9ης μέχρι τῆς 12ης Μαΐου συμπεριλαμβανομένης. Ταύτης θὰ προεδρεύσῃ ὁ Σεβασμιώτατος. Αἱ συζητήσεις θὰ διεξαχθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰσηγήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς 12ης Κληρικολαϊκῆς. Εἰδικώτερον θὰ συζητηθοῦν θέματα: Διοικητικά, Ἐκπαιδευτικά, (Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Σχολεῖα), Κατηχητικά, Φιλανθρωπικὰ καὶ Νεολαίας.

Εἴσοδος εἰς τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν

Ἐν ὄψει τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν Ἁγίαν Περίοδον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐξαπέλυσεν ἐγκύκλιον «παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς». Ἐκ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης ἀποσπῶμεν τὰς κάτωθι πνευματικὰς σκέψεις καὶ προτροπὰς τοῦ Σεβασμιωτάτου:

...Ἀρχαιοτάτην ἔχει τὴν καταγωγὴν ἡ νηστεία αὕτη. Ἀπὸ τῶν πρώτων δὲ χρόνων τῆς Ἐκκλησίας ἐτηρεῖτο. Διότι στηρίζεται εἰς αὐτὰς τὰς πηγὰς τῆς Θρησκείας μας τῆς τε Παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας Οἰκονομίας.

Ἐνήστευσεν ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς. Ἐνήστευσεν ὁ Προφήτης Ἠλίας. Ἀμφότεροι ἐνήστευσαν ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα. Ὁ δὲ Σωτὴρ καὶ Κύριος ἡμῶν ὁδηγηθεὶς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἵνα πειρασθῇ ὑπὸ τοῦ Διαβόλου, πρῶτον ἐνήστευσεν ἡμέρας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀντιμετώπισε νικηφόρως καὶ θριαμβευτικῶς τοὺς τρεῖς πειρασμοὺς Του. Μαρτυρεῖται δὲ ἡ τεσσαρακονθήμερος αὕτη νηστεία ὑπὸ τῶν Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς παλαιᾶς ἀρχαιότητος τοῦ δευτέρου δηλονότι, τρίτου καὶ τετάρτου αἰῶνος.

Πρέπει νὰ νηστεύσωμεν καὶ ἡμεῖς, νὰ καθαρίσωμεν δηλαδὴ τὸν ἐσωτερικόν μας ἄνθρωπον, νὰ τὸν ἀνακαινίσωμεν, νὰ τὸν ἀπαλλάξωμεν ἀπὸ τὰ πάθη τυχόν, ποὺ τὸν κατέχουν, τὸν ἀσχημίζουν, τὸν ἐξουσιάζουν, διὰ νὰ τὸν στολίσωμεν μὲ τὰς ἀντιθέτους ἀρετὰς καὶ ἀγαθὰς συνηθείας καὶ κλίσεις.

Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία διὰ τίνα λόγον; Διὰ νὰ ὑπαντήσωμεν, ὅπως πρέπει εἰς Χριστιανοὺς Ὀρθοδόξους, λάμποντες καὶ ἀστράπτοντες ἀπὸ πνευματικότητα καὶ ἔργα Χριστια-

Ἐκ τῆς κηδείας τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Τιμοθέου.

νικά, τὸν Σταυρικὸν θάνατον τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Ζωηφόρον Ἀνάστασίν Του.

Συνεχίζεται καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς θὰ συνεχίζηται ἡ ἀπολυτρωτικὴ θυσία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἔγινεν ἐφάπαξ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ συνεχίζεται ἐπὶ ὅλων τῶν θυσιαστηρίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἡ Μεγάλη, ὅμως, Παρασκευὴ σημειώνει τὴν ἐπέτειον τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος τῆς Θυσίας τοῦ Θεανθρώπου. Δι' αὐτὴν τὴν μοναδικήν, τὴν μεγίστην, τὴν οὐρανομήκη ἐπέτειον προετοιμαζόμεθα κατὰ τὴν ἁγίαν περίοδον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Ἡ Μεγάλη Παρασκευή, τὸ κέντρον, ἡ κορυφή, τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς ἱερᾶς μας πορείας καὶ πνευματικῆς προσπαθείας, θὰ μᾶς ὑπενθυμίσῃ καὶ πάλιν, εἰς ποίαν ἀνέκφραστον μεγαλωστὶ μεγάλην θυσίαν προέβη δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν μας, ὁ ἐπουράνιος Πατήρ μας καὶ Θεός.

Τὸν Μονογενῆ Υἱόν Του ἔδωκεν ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτὸν μὴ ἀπόλλυται ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Ὠφέλησεν ἡμᾶς αὐτὴ ἡ Θυσία; τὴν ἀξιοποιήσαμεν διὰ τὸν ἑαυτόν μας; Τὴν ἐκάμαμεν κτῆμα ἰδικόν μας; Ἢ μήπως εἰς μάτην ὁ Θεὸς ἐσταυρώθη καὶ ἔπαθε καὶ εἰς μάτην ἔχυσε τὸ Πανάχραντον καὶ Τιμιώτατον Αἷμα Του;

Ἰδοὺ αἱ ἐρωτήσεις ποὺ πρέπει νὰ ἀπευθύνῃ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν πρὸς τὸν ἑαυτόν του, καὶ νὰ ἀπαντήσῃ εἰλικρινῶς καὶ τιμίως καὶ εὐθαρσῶς, διότι πρόκειται περὶ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας μας καὶ τῆς καταστάσεώς μας εἰς τὴν αἰωνιότητα. Βεβαίως εἴμεθα ἁμαρτωλοί. Βεβαίως, οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ρύπου καὶ ἂν μία ἡμέρα εἶναι ὁλόκληρος ἡ ζωή μας. Ὑπάρχουν ὅμως διαβαθμίσεις εἰς τὴν ἁμαρτωλότητα, ὅπως ὑπάρχουν τοιαῦται καὶ εἰς τὴν μακαριότητα. Ἡ φιλοστοργωτάτη Ἁγία ἡμῶν Μήτηρ, ἡ Ἐκκλησία, γνωρίζει πάρα πολὺ καλὰ τὴν ἁμαρτωλότητά μας καὶ διὰ τοῦτο μὲ τὴν περίοδον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, μᾶς προσφέρει εὐ-

Ἀπὸ τὴν συνάντησιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχηγῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Προσκόπων Ἀμερικῆς.

καιρίαν μοναδικήν, ὡραίαν, εὐπρόσδεκτον διὰ νὰ ἐλαφρύνωμεν τὸ φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν μας, διὰ νὰ γευθῶμεν καὶ ἴδωμεν ὅτι ὁ Χριστὸς ὁ Κύριος διὰ τὸν ὁποῖον κάθε ἐγκράτεια καὶ ἄσκησις ἀξίζει ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὰς προσπαθείας...».

25η Μαρτίου

Ἐπὶ τῇ προσεχεῖ κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου Ἑλληνικῇ παρελάσει εἰς τὴν 5ην Λεωφόρον τῆς Νέας Ὑόρκης διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐξαπέλυσε μήνυμα πρὸς τὴν ὁμογένειαν τῆς Μείζονος Νέας Ὑόρκης ὑποδεικνύων πατρικῶς τὴν οἰκονομικὴν ὑποστήριξιν τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Σωματείων διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐμφάνισιν τῆς ὁμογενείας κατὰ τὴν παρέλασιν αὐτήν.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εἰς τὴν τελευταίαν τακτικήν του Συνεδρίασιν τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ἀπεφάσισε μεταξὺ τῶν ἄλλων:

1) Νὰ δίδῃ σύνταξιν 20 δολλαρίων κατὰ μῆνα εἰς δύο πρώην Διδασκάλους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ὑπηρετήσαντας συνεχῶς πέραν τῶν 25 ἐτῶν εἰς Σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἤδη διαμένοντας ἐν Ἑλλάδι. Ἐπίσης σύνταξιν 30 δολλαρίων κατὰ μῆνα εἰς Διδάσκαλον μὲ τὴν ἰδίαν ὑπηρεσίαν εὑρισκόμενον ἐν Ἀμερικῇ.

2) Νὰ ὀργανωθοῦν κατὰ μῆνα Μάϊον τοῦ τρέχοντος ἔτους τοπικὰ ἐκπαιδευτικὰ συνέδρια εἰς τὰς Ἕδρας τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων. Τὰ Συνέδρια ταῦτα θὰ συνέλθουν κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον τῆς συγκλήσεως Κληρικολαϊκῶν ΤΟΠΙΚΩΝ Συνεδρίων εἰς τὰς Ἐπισκοπικὰς ταύτας περιφερείας. Εἰς αὐτὰ θὰ κληθοῦν νὰ λάβουν μέρος τὰ μέλη τῶν Συλλόγων Γονέων καὶ Διδασκάλων.

3) Τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν ἰδίαν συνεδρίαν ἔλαβε γνῶσιν τῶν θετικῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα προέκυψαν ἀπὸ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑβδομάδος τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου κατὰ τὸ τέλος παρελθόντος Ἰανουαρίου 1956.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ἐνεκρίθησαν τὰ σχέδια διὰ τὴν μετατροπὴν παλαιῶν οἰκημάτων τῆς Σχολῆς εἰς κατοικίας τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητριῶν καὶ φοιτητριῶν ἐδημιούργησε πρόβλημα αὐξήσεως τῶν κοιτώνων καὶ ἑνὸς νέου διδακτηρίου. Ἡ Ἐφορεία τοῦ Ἱδρύματος, τελοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α.Σ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Μιχαήλ, μελετᾷ τὸ διδακτηριακὸν ζήτημα, ὁ εἰδικὸς δὲ μηχανικὸς ἐπελήφθη τῆς τεχνικῆς μελέτης.

Αἱ φοιτήτριαι τοῦ Διδασκαλικοῦ Κολλεγίου καὶ τοῦ Γυμνασιακοῦ Τμήματος θὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου, ἥτις ὀργανώνεται εἰς τὴν 5ην Λεωφόρον τῆς Νέας Ὑόρκης.

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Τὸ σχέδιον τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τῶν Ἐπισκοπικῶν Κατηχητικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῶν Ἱερατικῶν Προϊσταμένων τῶν Κοινοτήτων μας, ἔτυχεν εὐμενεστάτης ὑποδοχῆς. Αἱ Ἐπισκοπικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ οἱ ἱερεῖς, ποὺ ὑπέβαλον τὰς κρίσεις καὶ παρατηρήσεις των, ἐκφράζονται μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὸ πρόγραμμα τοῦτο. Ἰδοὺ μερικαὶ ἀπὸ τὰς γενικὰς κρίσεις των: «. . . Τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα εἶναι μελετημένον καὶ συντεταγμένον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῆς Παιδαγωγικῆς Ἐπιστήμης . . .». «Ἡ ἐργασία, τὴν ὁποίαν ἑτοιμάζετε διὰ τὰ Κατηχητικά μας Σχολεῖα, εἶναι θαυμασία. Τὸ πρόγραμμα εἶναι μελετημένο καὶ ἄριστα ὠργανωμένο . . .». Τὸ πρόγραμμα τοῦτο εἶναι τέλειον ἐν τῇ ψυχολογικῇ αὐτοῦ ὑφῇ . . .».

Κρίσεις ἐπὶ τοῦ προγράμματος διεβιβάσθησαν ἐπίσης ὑπὸ τμημάτων τῆς GOTA, εἰς γνῶσιν τῶν ὁποίων περιῆλθε τοῦτο διὰ τῶν Ἱερατικῶν Προϊσταμένων των. Ἰδοὺ τί γράφει σχετικῶς ἓν τῶν τμημάτων τούτων: ". . . At our last meeting, February 23, we were pleased to see a copy of the *Analytical Program* prepared by your staff. We extend to you our heartfelt thanks, because we sincerely believe that such an *Analytical Program* is an important step toward developing and maintaining well organized Sunday Schools. At the same time the *Program will* offer the instructors concrete information regarding the educational philosophy (pedagogical principles); psychological concepts; teaching goals; course of study (materials to be covered), etc., which are necessary and required for the successful administration of our Greek Orthodox Sunday Schools. You can be sure, this *Analytical Program* answered many of the questions which had been raised earlier by our committee members."

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποβληθεισῶν παρατηρήσεων τὸ Κατηχητικὸν Γραφεῖον κατήρτισε τὸ τελικὸν σχέδιον τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον θὰ κυκλοφορήσῃ προσεχῶς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Ἀγγλικήν. Ἤδη καταρτίζεται τὸ σχέδιον προκηρύξεως διαγωνισμοῦ διὰ τὴν συγγραφὴν τῶν ὑπὸ τοῦ προγράμματος προβλεπομένων κατηχητικῶν βοηθημάτων.

ΕΦΗΒΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑ

Συνῆλθον τελευταίως εἰς συνεδρίασιν τὰ μέλη τῆς Παναμερικανικῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφήβου Νεολαίας. Ἡ συνεδρίασις αὕτη ὑπῆρξε καρποφόρος. Συνεζητήθησαν καὶ ἀπεφασίσθησαν τὰ κάτωθι:

α) Νὰ ἐκδοθῇ τὸ πρῶτον μέρος τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου μετὰ τοῦ δευτέρου μέρους, ποὺ ἤδη ἔχει κυκλοφορήσει, εἰς δέκα χιλιάδας ἀντίτυπα, καὶ νὰ διαδοθῇ ἐν ἐκτάσει μεταξὺ τῶν διευθυντῶν καὶ μελῶν τῶν χορωδιῶν μας. β) Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Ὕμνος «Φῶς Ἱλαρὸν» καθωρίσθη ὡς ὁ ἐπίσημος ὕμνος τῆς Ἐφήβου Νεολαίας. γ) Ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὑπὸ τῆς Ἐφήβου Νεολαίας ἐθεωρήθη βασικὸν καὶ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς θρησκευτικῆς της ἐκπαιδεύσεως. δ) Ἀπεφασίσθη ἡ διὰ τιμητικοῦ πιστοποιητικοῦ ἀναγνώρισις τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν νέων, ποὺ βοηθοῦν τὸν ἱερέα εἰς τοὺς Ναούς μας. ε) Ἀπεφασίσθη ἡ συλλογὴ ἐγχρώμων φωτογραφιῶν καὶ slides ἐκ τῆς τελέσεως τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων. Αἱ φωτογραφίαι καὶ slides αὐταὶ θὰ συνοδευθοῦν μὲ ἐπεξηγήσεις καὶ θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων μας ὡς ὀπτικὰ μέσα Ὀρθοδόξου διδασκαλίας τῶν νέων μας. στ) Ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς συχνῆς Θείας Κοινωνίας. ζ) Ἀπεφασίσθη ἡ δι' ἰδιαιτέρας ἐπιτροπῆς συμμετοχὴ τῆς Ἐφήβου Νεολαίας εἰς τὴν 13ην Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν. η) Κατόπιν τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς Ἐκκλησίας μας ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Προσκόπων Ἀμερικῆς, ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς συμμετοχῆς τῆς Νεολαίας μας εἰς τὸ προσκοπικὸν πρόγραμμα διὰ τοὺς Ὀρθοδόξους νέους. θ) Ἐξεφράσθησαν εὐχαριστίαι πρὸς τὸν Θεοφιλ. Ἐπίσκοπον Τροπαίου κ. Πολύευκτον, πρὸς τὸν Ἱερατικὸν Προϊστάμενον, τὰ μέλη καὶ τὴν Νεολαίαν τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους διὰ τὴν ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ πρώτου Ἐπισκοπικοῦ Συνεδρίου Ἐφήβου Νεολαίας τῆς ΣΤ'. Περιφερείας εἰς τὴν πόλιν Canton, Ohio. ι) Τὸ χρονικὸν ὅριον συμμετοχῆς εἰς τὸν διαγωνισμὸν φωτογραφίας διὰ τὴν Νεολαίαν ἐπεξετάθη μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1956. ια) Ἀπεφασίσθησαν μέτρα διαδόσεως διὰ τοῦ τύπου καὶ ἄλλων μέσων τοῦ προγράμματος τῆς Νεολαίας.

Ὁ Παρατηρητὴς εἶναι τὸ ἐπίσημον δημοσιογραφικὸν ὄργανον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐγγραφόμενοι συνδρομηταὶ ὑποστηρίζετε τὸ ἔργον της.

ΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΙ ΘΡΙΑΜΒΕΥΟΥΝ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ. (Τὸ πνεῦμα ἰαὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ ὁ ἠθικὸς κῶδιξ τῶν Ἀμερικανικῶν ἐπιχειρήσεων). Ὑπὸ Δ. Καλλιμάχου. Δ.Θ. Σχῆμα 8ον, σελ. 572. Ἔκδοσις «Ἐθνικοῦ Κήρυκος». Νέα Ὑόρκη 1956.

Ἡ ἔκδοσις αὐτὴ — δύο τόμοι — ἂν δὲν εἶναι νέα, ἐξακολουθεῖ νὰ εἶ- καὶ θὰ παραμένῃ ἕνα ἀπὸ τὰ ἑον ἐπιβλητικὰ ἀποκτήματα τοῦ μερικανικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ἔργα τοῦ κνου καὶ θαλεροῦ πνευματικοῦ ἀν- ὸς Δρς. Δ. Καλλιμάχου. Εἰς τὸ ἔρ- ν αὐτὸ ὁ διαπρεπὴς συγγραφεὺς οβάλλει κατὰ τὸν πλέον ζωντανὸν ὶ ἐπαγωγὸν τρόπον τὰς ἠθικὰς ἀρ- ς, αἱ ὁποῖαι ὑπεκίνησαν καὶ ὑποκι- ὸν τὴν χώραν αὐτὴν εἰς ἔργα με- λα, καὶ ἀναλύει ψυχολογικώτατα ν δυναμικὴν προσωπικότητα τοῦ λίτου τῆς μεγάλης Δημοκρατίας. Ὅσοι ἐκ τῶν νεωτέρων ὁμογενῶν ιθυμοῦν νὰ γνωρίσουν θετικώτερα εὐρύτερον Ἀμερικανικὸν περιβάλ- ν καὶ νὰ συλλάβουν καὶ νὰ κατανο- ουν τὰς δρώσας πνευματικὰς δυ- μεις καὶ τὸ ἠθικὸν ἔρεισμα τοῦ ρω- λέου Ἀμερικανικοῦ πολιτισμοῦ, ν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγνοήσουν τὴν κώδη, ὅσον καὶ πολύτιμον, αὐτὴν γασίαν.

Οἱ πνευματικοὶ παράγοντες τῆς ἐ- κοθρησκευτικῆς ὁμάδος μας θὰ ναντήσουν ἐπίσης εἰς τὸ συνθετι- ν τοῦτο ἔργον ὅλην τὴν δύναμιν ῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ὅπως ῦτο ἐνισχύθῃ καὶ ὡλοκληρώθῃ τελι- ὸς ἀπὸ τὰς ἀπολύτους ἀξίας τῆς οιστιανικῆς σκέψεως διὰ νὰ στηρί- ἔκτοτε τὸν πνευματικὸν κόσμον τῆς ύσεως.

Κοσμεῖ ἄραγε τὸ περισπούδαστον ῦτο βιβλίον τὰς βιβλιοθήκας τῶν οινοτήτων μας, ὡς καὶ τὰς ἰδιωτι- ας βιβλιοθήκας τῶν κληρικῶν, τῶν ανοουμένων, τῶν φιλαναγνωστῶν ὶ πνευματικῶν μας ὁμογενῶν; Θὰ τρεπε.

Ἀλλά, ἂν ἡ ἐργασία αὐτὴ δικαιω- ατικῶς εἶναι καὶ προβάλλεται ὡς α τόσον ὡραία καὶ τόσον ἐμπνέου- α πνευματικὴ προσφορά, εἶναι διότι συγγραφεύς της ὑπῆρξεν ἐπὶ ἔτη κρὰ καὶ εἶναι ὁ ἄριστος μελετητὴς ς ἀμέσου καὶ συγκεκριμένης ζωῆς. ἐν ἔγραψε καὶ δὲν γράφει ἀντλῶν ἐκ ς ἐμπειρίας τῶν ἄλλων. Ἔζησε καὶ ὁ ἴδιος ἐντόνως τὰς ἀνελίξεις τῆς ζωῆς, παρατηρεῖ, μελετᾷ, γνωρίζει, συμπεραίνει. Ἔτσι, δύναται νὰ προτρέπῃ καὶ νὰ ἐμπνέῃ ὡς πραγματικὸς ὁδηγητής.

Ὁ Ἀμερικανικὸς Ἑλληνισμός, ποὺ εἶναι καὶ τὸ ἄμεσον καὶ τὸ πλέον προσφιλὲς θέμα καὶ τῆς καρδιᾶς καὶ τοῦ νοῦ τοῦ συγγραφέως, ὡς μαχητὴν καὶ ὁδηγητὴν εἶδε πάντοτε καὶ βλέπει τὸν Δρα Δ. Καλλίμαχον καὶ ὡς τοιοῦτον τὸν τιμᾷ καὶ θὰ τὸν τιμᾷ.

Φίλιππος Δ. Ἐμμανουὴλ

ΣΚΕΨΕΙΣ — ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ

Κατὰ τὴν ἱερὰν περίοδον τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς ἰδιαιτέρως συνιστῶμεν πρὸς μελέτην καὶ πνευματικὸν ὁπλισμὸν τὸ βιβλίον τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμ. Τιμοθέου Παπαμιχαήλ, «Σκέψεις–Συνθήματα, ἐκ τῆς καθημερινῆς μελέτης ἑνὸς Κεφαλαίου ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης». Ἔκδοσις τοῦ «Σχολείου τοῦ Χριστοῦ», Ἁγίου Δημητρίου 120, Θεσσαλονίκη, Ἑλλάς.

Εἰς τὴν σελίδα 64 τοῦ ὡραίου αὐτοῦ βιβλίου ἀναγινώσκομεν τὰς ἑξῆς σκέψεις ἐπὶ τοῦ 13ου Κεφαλαίου τοῦ Λουκᾶ:

«Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὁ Κύριος ἐπισείει τιμωρίας εἰς τοὺς ἀμετανοήτους.

Ἐὰν οἱ ἁμαρτωλοὶ πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν πάντοτε, ὅσας δήποτε ἁμαρτίας καὶ ἂν ἔχωμεν πράξει, πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν, ἐφ' ὅσον εἴμεθα μετανοημένοι. Διότι ἐὰν δὲν εἴμεθα μετανοημένοι, ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ θὰ μεταβληθῇ ἢ μᾶλλον θὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν της εἰς τὴν δικαιοσύνην του.

Δὲν φθάνει τὸ ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωκε τὴν μετάνοιαν εἰς ἡμᾶς καὶ διαρκῶς μᾶς παρακινεῖ νὰ μετανοήσωμεν; Καὶ μὲ πόσην ἀγάπην τὸ πράττει!

Θέλομεν λοιπὸν καὶ χωρὶς τὴν μετάνοιαν νὰ διαφύγωμεν;

Διὰ αὐτὸ ὁ Κύριος τονίζει: «Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης». Ὁ ἀγὼν ἔγκειται εἰς τὸ νὰ εἴμεθα μετανοημένοι. Ἐὰν μετὰ θάνατον — πόσον ἄγνωστος παραμένει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου! — τὸ «Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν» δὲν ἰσχύῃ, ἰσχύει ὅμως τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν!»

Κύριε Σωτήρ μου, ἔσχατος ἦλθον πρός Σε, ἐν ταπεινώσει ψυχῆς. Μὴ μὲ ἀποδοκιμάσῃς ἐκ παίδων Σου. Ἐλέησον καὶ σῶσον με!»

ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ

Ἡ Διαμόρφωσις τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Ε΄ αἰῶνος καὶ οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι. (Περὶ τὰ Εἰσαγωγικὰ Προβλήματα, Περὶ τῆς Οὐσίας καὶ Μορφῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ τ. ἔ. τῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἱστορίας αὐτοῦ). Ὑπὸ Γερασίμου Ι. Κονιδάρη, Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Σχῆμα 8ον, σελ. 95. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας», Τόμος ΚΣΤ΄. Ἀθῆναι 1955.

Περὶ τῆς ὡραιοτάτης αὐτῆς μελέτης τοῦ ἐκλεκτοῦ καθηγητοῦ θὰ γράψωμεν εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

THE QUESTION BOX

(Continued from page 60)

thodoxy, commemorates in the Greek Church the day on which iconoclasm was finally condemned.

During the systematic persecution of the monastic resistance, untold damage was done by the iconoclasts. For example, all manuscripts containing the music prior to the ninth century were lost, presumably because they were illustrated. Mosaics and frescoes in numerous churches, including the Patriarchate, as well as codices with miniatures, were destroyed.

The controversy served to crystallize the philosophy underlying the veneration of images, and the Seventh Ecumenical Council in 787 carefully defined the veneration as involving not the image itself, but proceeding to its prototype. "The icon is an aid to the memory," writes John Damascene. "It means to the uneducated and uncivilized what the book means to those who can read." Nevertheless, the Eastern Church has since rejected fundamentally the use of statues, the graven image, while retaining as one of its outstanding characteristics the painted image, the icon.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "Ο ΚΟΣΜΟΣ"

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ἐκτυπώνομεν:

Βιβλία, Περιοδικά, Δελτία καὶ Καταστατικὰ Κοινοτήτων καὶ Σωματείων, τὰ ὡραιότερα Λευκώματα (Journals) Ἑσπερίδων, Προσκλητήρια Γάμων καὶ Βαπτίσεων, Διπλοτύπους Ἀποδείξεις, Statements, Invoices, Tags δι' Ἀνθοπώλας καὶ οἱανδήποτε Τυπογραφικὴν ἐργασίαν εἰς ἓν ἢ περισσότερα χρώματα.

ΕΙΜΕΘΑ ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΙΑ RESTAURANT MENUS A LA CARTE

Προσφέρομεν τὰ κάτωθι βιβλία εἰς ἐκπεσμένας τιμάς:

Ἡ Γιγαντομαχία τοῦ 1821

Πῶς, ποῦ καὶ πότε ἀκριβῶς ἤρχισε καὶ ἔλαβε χώραν ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1821. Ἡ αἰώνιος ἀσυμφωνία τῶν Ἑλλήνων. Ἡ ἀμφισβητουμένη ἡμερομηνία τῆς ὑψώσεως τοῦ Λαβάρου ὑπὸ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, μὲ ἄρθρα διαφόρων εἰδικῶν, κ.τ.λ. Σελ. 240. $2.00

Ὁ Ἄνθρωπος, ἡ Κοινωνία καὶ τὸ Κακὸν

Πλῆρες ἐνδιαφέροντος κοινωνικὸν δρᾶμα, διδακτικὸν δι' εὐέξαπτα παιδιὰ καὶ γονεῖς. Νεαρὸς μαθητὴς ἐλθὼν εἰς ἔριδα μὲ τὸν πατέρα του, ἀφήνει σπίτι καὶ σπουδὰς καὶ καταντᾷ συμμορίτης. Εἷς τινα διάρρηξιν πληγώνεται, συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, φέρεται εἰς δίκην κ.τ.λ., καὶ ἐν τέλει γίνεται δεκτὸς εἰς τὸ πατρικό του, ἔστω καὶ μετὰ τὸ ἠθικό του κηλίδωμα. Σελ. 176. $1.00

Lecture on Art and El Greco

Θαυμασία περιγραφὴ τῆς καλλιτεχνικῆς σπουδαιότητος τῶν ἔργων τοῦ Κρητὸς ζωγράφου Δομενίκου Θεοτοκοπούλου, ἑνὸς τῶν κορυφαίων, ὅστις εἶχε τὸ σθένος νὰ ἀψηφήσῃ καὶ αὐτὴν τὴν φοβερὰν Ἱερὰν Ἐξέτασιν καὶ ὑπερηφάνως πάντοτε ὑπέγραφε τὰ ἔργα του EL GRECO ('Ο Ἕλλην). Γραμμένο ἀγγλιστί. Κατάλληλον δῶρον δι' Ἀμερικανοὺς φίλους σας. Σελ. 32, χαρτόδετον. 50¢

Ἡ Ὑγιεινὴ τῆς Μητρὸς καὶ τοῦ Βρέφους

Ὑπὸ Κορίννας Κανούτα. Τὸ πιὸ χρήσιμο βιβλίο διὰ τὰς Ἑλληνίδας μητέρας ἐν Ἀμερικῇ καὶ τὸ μόνον εἰς τὸ εἶδός του. Περιλαμβάνει: Τί πρέπει νὰ κάμῃ μιὰ γυναῖκα πρὸ τῆς γέννας καὶ μετὰ τὴν γέννα. Περιποίησις τοῦ νεογεννήτου, κ.τ.λ. $1.00

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Ἐξεδόθησαν εἰς λαμπρὸν χάρτην καὶ κυκλοφοροῦν δύο ἔργα τοῦ Κου ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΑΒΟΥΔΗ

Τὸ περίφημο Δρᾶμα «ΤΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥ Η ΜΟΙΡΑ» ..... Δολλ. 1.00

Ἡ Συλλογὴ Πρώτη «ΧΑΡΤΙΝΑ ΠΑΛΑΤΙΑ» ..... Δολλ. 1.00

Περὶ τὰ σαράντα ποιήματα δι' ἀπαγγελίας, ἐξ ὧν τὰ δύο εἰς τὴν Ἀγγλικήν, τὸ ἓν μετάφρασις τοῦ Ὕμνου τῶν «Ψαρῶν» τοῦ Σολωμοῦ.

Πωλοῦνται παρὰ τοῦ Τυπογραφείου «Ὁ Κόσμος».

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη ηὐξήθησαν πολὺ καὶ πιθανὸν νὰ αὐξηθοῦν περισσότερον. Ὡς ἐκ τούτου παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. πελάται νὰ ἐμβάζουν τὸ ἀντίτιμον, διὰ νά μὴ ἐπιβαρύνωνται μὲ τὰ ἔξοδα C.O.D.

Ζητήσατε τιμὰς διὰ τὸ συμφέρον σας.—Ἔλθετε, Τηλεφωνήσατε, Γράψατε:

COSMOS GREEK-AMERICAN PRINTING CO., Inc.

203-205 WEST 25th ST. WAtkins 4-4165 NEW YORK 1, N. Y.

ATTEND CHURCH SERVICES . . .

THE GREEK ORTHODOX CHURCH

Welcomes you . . .

— BIRMINGHAM, ALA. —

.Y TRINITY 307 So. 19th Street
.Y CROSS 725 No. 25th Street
E. Bouyoucas Tel. 7-4388
ne Liturgy and Sunday School 10:30
— 12 N.; Greek School 4-6 P.M. daily

— HARRISBURG, PA. —

.Y TRINITY 415 Walnut Street
Box 1232 Rev. George N. Economou
rch's Tel. 2-1112; Pastor's Res. 8-3130
ne Liturgy 11:00 A.M.
lay School 9:00 A.M.

— BOSTON, MASS. —

EVANGELISMOS Parker & Ruggles Sts.
Rev. G. Bacopoulos; Rev. P. Kyriacos
Div. Liturgy 10:30 A.M. — 12:15 P.M.
Sunday School 9:00 — 10:30 A.M.
Greek School 3:15 — 5:15 P.M. daily

— WAUKEGAN, ILL. —

ST. DEMETRIOS 228 N. County St.
Rev. P. K. Mitsis Tel. ONtario 2-9598
Divine Liturgy 11:00 A.M.
Sunday School 10:00 — 11:00 A.M.
Greek School 4-6 P.M., four days a week

— ANN ARBOR, MICH. —

ST. NICHOLAS 414 North Main St.
Rev. Andrew Missiras
Tel. NO 2-3676; Pastor's Res. NO 2-4577
Divine Liturgy 10:30 A.M.
Sunday School 10:30 A.M.
Greek School 4:00—6:00 P.M.

A Church Services Listing is a sound investment in the promotion of *church attendance.*

ΙΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ παλαιοὶ καλοδεμένοι
οι τοῦ «'Ορθοδόξου Παρατηρητοῦ». 'Ολόκληρος ἡ σειρὰ ἀ-
τοῦ ἔτους 1934-1954, ἐκτὸς τῶν ἐτῶν 1941 καὶ 1953.
λία πλήρης Χριστιανικὴ 'Εγκυκλοπαίδεια, ἡ ὁποία εἰσάγει
κάτοχόν της εἰς τὴν 'Αμερικῇ ζωὴν τῆς ὁμογενείας καὶ
λίζει κάθε σπίτι.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ $4.00

(Τὰ ταχυδρομικὰ συμπεριλαμβάνονται)

Γράψατε:
THE ORTHODOX OBSERVER
St. Basil's Academy — Garrison, N. Y.

Σᾶς ἐσωκλείω Δολλ. ..... Ταχυδρομήσατε τοὺς τόμους
ἐτῶν .....
ΟΝΟΜΑ .....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ .....

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ ΣΑΣ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ
ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΝΘΥΜΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΝΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΡΙΤΤΑ

Διεύθυνσις:

Old City, Opp. Greek Convent
JERUSALEM, JORDAN

FOR SOUVENIRS OF THE HOLY LAND
PLEASE VISIT THE ONLY GREEK
PLACE IN JERUSALEM:

BASIL RITTAS SOUVENIRS

Old City, Opp. Greek Convent
JERUSALEM, JORDAN

INTERSTATE
MARBLE & GRANITE WORKS
ΔΗΜ. ΒΡΑΧΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΥΙΩΝ

Γλύπτου Διπλωματούχου τοῦ 'Εθνικοῦ
Μετσοβίου Πολυτεχνείου 'Αθηνῶν

ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝ

Τέμπλα — 'Αγίας Τραπέζας
'Ιερὰς Προθέσεις
Προσκυνητάρια, κλπ.

ΕΚ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ

'Επίσης καὶ

ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΚ ΞΥΛΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Προμηθεύομεν 'Εκκλησιαστικὰ Εἴδη ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἀρίστων Βυζαντινολόγων τῆς 'Ελλάδος. 'Επίσης 'Αγάλματα, Μνημεῖα καὶ 'Αναμνηστικὰς Στήλας, WAR MEMORIALS ἐκ μαρμάρου καὶ γρανίτου.

1259 Flushing Avenue Brooklyn, N. Y.

Τηλ. EV. 6-5479 — Τηλ. Νυκτός: IL. 9-2896

ΟΠΩΣ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΕΤΣΙ ΚΑΙ ΤΟ 1956

Οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς – αἰώνιοι νοσταλγοί – θὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ὀργανώσεών των

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ἀναγγέλλει ὅτι αἱ κάτωθι Ἑλληνοαμερικανικαὶ Ὀργανώσεις
θὰ ἐκδράμουν τὸ 1956 στὴν Ἑλλάδα

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ

μὲ τὸ μόνον ΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ–ΕΛΛΑΔΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ

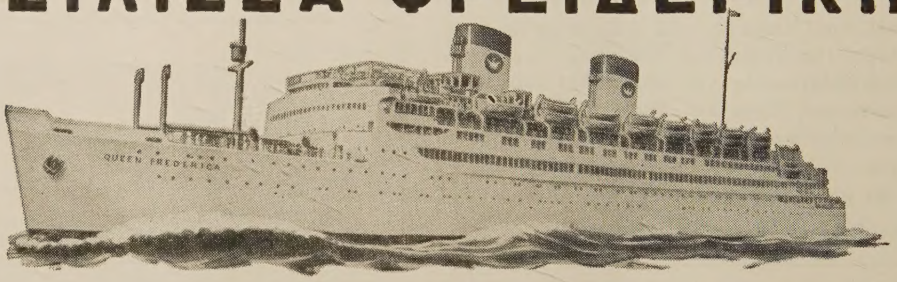

ΑΧΕΠΑ	Ἀπριλίου 10	*ΠΑΜΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗ	Μαΐου 5
*ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΗ	Μαΐου 5	ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΗ	Ἰουνίου 1
*ΠΑΛΛΑΚΩΝΙΚΗ	Μαΐου 5	ΧΙΑΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ	Ἰουλίου 22
*ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ	Μαΐου 5	ΖΑΚΥΝΘΙΟΙ	Ἰουλίου 22

* Τὸ «Βασίλισσα Φρειδερίκη» εἰς τὸ ταξείδι τῆς 5ης Μαΐου θὰ προσεγγίση εἰς ΚΑΛΑΜΑΣ.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΔΕΚΑ ΜΟΝΟΝ ΑΞΕΧΑΣΤΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

Μοδέρνα διαμερίσματα Πρώτης καὶ Τουριστικῆς . . . Ἑλληνικὸν πλήρωμα . . . Ἑλληνικὴ καὶ Ἀμερικανικὴ κουζίνα . . . Σπὸρ . . . Κοκτέϊλς . . . Διασκεδάσεις . . . Κολυμβητικὴ δεξαμενὴ . . . Βιβλιοθήκη . . . καὶ Παρεκκλήσιον Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἐξασφαλίσατε ἐγκαίρως θέσεις μέσῳ τοῦ Ταξειδιωτικοῦ σας Πράκτορος

ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

NATIONAL HELLENIC AMERICAN LINE

HOME LINES AGENCY INC.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΔΙΑ ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ
42 Broadway, New York 4, N. Y.